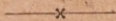

187 42

**PREGOVORI,
PRILIKE IN REKI.**

NABRAL JIH
FRAN KOČBEK.

V LJUBLJANI.
IZDAL IN ZALOŽIL ANTON TRSTENJAK.

Natisnila Klein in Kovač.
1887.

42
131

PREGOVORI, PRILIKE IN REKI.

— x —

NABRAL JIH

FRAN KOCBEK.

V LJUBLJANI.

IZDAL IN ZALOŽIL ANTON TRSTENJAK.

Natisnila Klein in Kovač.

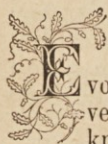
1887.

5431

D 6364 / 1961

PREDGOVOR.

vo prve zbirke pregovorov, prilik in rekov slovenskih! Nabral sem jih po raznih časnikih in knjigah, tudi med narodom samim; in tako je nastala knjižica, katera bodi podlaga nadaljnjemu nabiranju te vrste narodnega blaga.

Pregovori so zaklad človeške modrosti. V rekih so, piše g. prof. V. Urbas v svojem spisu („Novice“, l. 1869. in 1870.) podajali starodavni kralji postave in razsodbe, modrijani svoje izkušnje in nauke. Izreki nekdanjih modrcev premenili so se v ustih ljudstva v narodne pregovore. Večina njih so alegorije, katere nam v jasnih podobah predočujejo káko občno resnico. Alegorije pa, ker so plod mečte, povišujejo posebno lepoto govora. Arabi imenujejo pregovore „cvet jezika“, Lahji „narodno šolo“, Španjci „dušno zdravilo“, a Nemci „zaklad jezika“. Vsak naobražen narod ima na tisoče in tisoče pregovorov, ki se širijo od ust do ust in začinjajo govor. Salomon jih je znal do 3000; velik zaklad te modrosti nam brani sv. pismo, in sam naš Spasitelj je govoril v prilikah.

Vsakemu so se pregovori priljubili radi jedrnatosti in zdravega humorja. Pregovori in prilike nas učé, kako se nam je vesti v življenju. Ne uče nas sicer korenito in sestavno, kakor kaka knjiga, ali prigovarjajo in svetujejo nam kot mnogoizkušen, zvest prijatelj, kateri brez ovinkov pravo pogodi in mnogokaj razjasni, česar nam še učenjaki ne vedo povedati. Pregovori so po Herderju ogledalo mišljenja narodovega; oni odkrivajo značaj narodov bolj, nego dolge pripovedi.

Sezajmo torej po tem bogatem zakladu modrosti; zlasti učitelji, kateri nam odgajajo nežno mladino, naj se okoriščajo s pregovori pri pouku, saj pravi Sommert o važnosti pregovorov v šoli: V pregovorih je izražen značaj narodov, iz njih čitaš bistrost razuma, zdrav, krepak narodni humor, iz njih zajemaš bogate izkušnje, običaje in navade naroda. Pregovori nam krepé čut do poštenosti, odkritosrčnosti in nrvnosti; in to bodi za-dača narodni šoli.

O zbirki sami naj omenim, da je v njej nekaj pregovorov, ki izražajo isto misel; ali ker jo izražajo na razne načine in s tem kažo, v kako različnih oblikah se nam razodeva narodni duh in kako syobodno se rad giblje, zato sem pridržal inačice, uverjen, da ne bodo zbirki na škodo.

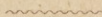
Narodni pregovori so proizvod tradicionalne književnosti, in zato je jezik v njih bolj konservativen, po nekod i lokalen. In ta lokalnost je značajna; ako bi jo predrugačili po pravilih književnega jezika, izgubili bi dotični pregovori svoj značaj in vrednost. Tako n. pr. nisem izpremenil pregovorov: O kresi se dan obesi, in mnogih drugih, kateri bi izgubili ritem, ako bi jih premenili. Tudi je v tej zbirki nekaj tujih besedi, katerih nisem mogel iztrebiti in zameniti sè slovenskimi. V obče je teh malo, ker sem jih zamenjal sè slovenskimi in le tiste pridržal, katere so se udomačile v naši knjigi. Nekateri pregovori tudi niso izvorno slovenski, toda uvrstil sem jih v zbirko, ker so se pri nas udomačili in kažo, da smo malo v tem pogledu jemali na posodo od tujcev, ali pa da iste resnice priznajemo mi, kakor i drugi narodi.

Slovenski narod hrani še bogat zaklad te vrste narodne književnosti. Razumniki, na delo torej! Zbirajmo narodno blago z večjo ljubeznijo, nego smo to storili do zdaj.

Konečno izrekam presrčno hvalo gg. Andreju Fekonji in Antonu Trstenjaku, ki sta mojo zbirko kritično pregledala, mnogokaj popravila ali dodala.

Fran Kocbek.

Pregovori, prilike in reki.

Ako bi ljudje ne mrli, konji se ne drli, bili bi že davno svet podrli.

Ako bi sirot ne bilo, žarko solnce ne bi svetilo.

Ako Bog hoče, boš iz plevel stoterni sad žel.

Ako dobro plavaš, pomni burjo.

Ako družina ne bode besna, gostom ne bode hiša tesna.

Ako dva psa jedno kost glojeta, to se skoljeta.

Ako ga ne morem dojtí, moreva se vsaj srečati.

Ako hiša pogorí, dolg na vrat letí.

Ako hočeš imeti lepo ženo, stavi dobro va njo, stavi lepo ná njo.

Ako hočeš veliko let šteti, moraš od mladega zmerno živeti.

Ako ima priklenen pes tudi odveč kostí, vender jih drugemu ne pripustí.

Ako je gol, ostane vender sokol.

Ako je kratek dan, dolgo je leto.

Ako je večji praznik, huje okrog rohni sovražnik.

Ako je v žitnici, še ni v izbici.

Ako koza laže, rog ne laže.

Ako kupuješ, česar ne potrebuješ, bodeš prodajal, česar trebuješ.

Ako levska koža ni dovolj, še lisičjo najdi.

- Ako mi moreš kaj po sili uzeti, ne moreš mi dati.
Ako mu prst pomolim, prime za vso roko.
Ako ne pomaga desnica, bode li pomagala levica?
Ako ne teče, pa kaplje.
Ako ne zagradi za glavo, za rep nek' nikar.
Ako ni lepo, saj tudi ni drago.
Ako niso prida planine, tudi ne doline.
Ako pridem, pridem sit, ali pa ne pridem več, rekel je komar.
- || Ako pri kraju ne vidiš dna, ne breži čez vodo.
Ako se kmet po lovu klati, čez kratko drugim mlati.
Ako se polž globoko zakoplje, bode huda zima.
Ako skoči kdo v vodo, hočeš tudi ti v njo?
Ako smo i črni, nismo Cigani.
Ako so brzi volovi, zemlja je deljena.
- || Ako sosedova hiša gori, pazi na svojo.
Ako srce ni moleče, zaman jezik ti klepeče.
Ako stopiš mački (psu) na rep, začvili.
Ako te jedro mika, zgrizi lupino.
Ako ti dobro na skali, pomekni se gori.
Ako ti ni dosti, ni morje slano.
Ako ti svojemu evangelju ne verjameš, kako bodem jaz, kako bode tujec.
Ako tudi sva brata, mošnji nista sestri.
Ako vlečeš očeta do praga, bodo te tvoji otroci čez prag.
Ako zima z ustmi ne uje, z repom omaha.
Ali sneg pada ali dež prši, naj se božja volja vrši.

-
- || **B**aba babi grebla lan, da jej preide dan.
Berača s kruhom od hiše spraviš.
Beračeva bisaga nikdar ni polna.
Berač ne živi od jedne hiše, ne od jednega človeka krčmar.

Beraška malha je vedno prazna.
Beseda besedo prinese.
Beseda besedo prinese, mačka pa miš.
Beseda dolg dela.
Beseda mu teče, kakor sok v dobu.
Beseda ni konj.
Bežite, miši, kjer so mačke v hiši.
Biber je zrno malo, ali se pred gospodo meče.
Bil bi kruh, zobjé se dobé.
Bil v Rimu, a ni papeža videl.
Blagodat božja pada na zemljo.
Blago gre gori po niti, doli po vrvi.
Blago ni sirota.
Blago odide, um ti pride.
Blagor onemu bratu, kateri ima sestrico.
Blago se po niti nabira, po vrvi pa zapravlja.
Blagor meni, glejte kuma, meni bo semlel brez ujma.
Blagor meni, glejte kuma, meni bode dal dva ujma.
Blagoslovi, toda glave ne polomi.
Blišči se kakor svitlo solnce.
Blizu groba, da mu že smrt za ramo koso kleplje.
Bliže cerkve, raje mašo zamudí.
Bliže je srajca, nego li suknja.
Bližnja žlahta na jednom solncu sušena plahta.
Bob čez gozd, močnik do praga.
Bob ob steno.
Bob v steno metati.
Bode povrnil, kadar vrabec prosó.
Bodi gol, pa je sokol.
Bodi gruden, bodi kres, kadar zebe, neti les.
Bodi Hrvat, bodi Čič, izbirala ne bodem nič.
Bodimo črni, nismo Cigani.
Bodi mož beseda!
Bodi sam priden, in ti ne bo treba biti zaviden.

Bodisi polna luna ali mlaj, kjer se mačke trgajo, kregu se nadejaj.

Bodisi sv. Katarina ali kres, kadar je mrzlo, néti les.
Bodisi z loncem ob kamen, ali s kamenom ob lonec, teškó je loncu.

Bodljivi kravi Bog ne dá rogov.

Bodi v družbi, bodi sam, bodi sramnega te sram.

Bogastvo človeku smrti ne odpravi.

Bogastvo do tretjega roda ne pride rado.

Bogastvo iz odrtije se nenadoma razbije.

Bogatec bolezen in reveža prešič daleč slovi.

Bogatec je, kadar hoče; sirota, kadar ima.

Bogatec je toliko zadovoljen s svojim bogastvom, kolikor siromak z beraštvom.

Bogatin rogatin.

Bogatinu je vsaka lahka.

Bogati postopači so pri pogači, pridni siromaki pri ovsenjaki.

Bogat je, kakor bi bil rogat.

Bogat umerje, reveža pa Bog uzame.

Bogat v prepiru, ubog v miru.

Boga s kruhom po glavi bije.

Bogate pojedine izpraznijo mline.

Bog daj pametnim srečo! boben otrokom!

Bog daje, Bog uzame.

Bog ima veliko lastnosti, ali nobene prilike.

Bog jeden, prijateljev skeden.

Bog jedna vrata zapre in sto drugih odpre.

Bog je hvale vreden, človek pa pohvale.

Bog je sam sebi najpred brado ustvaril, potem šele drugim.

Bog je začetek in konec.

Bog je ženski iztrgal jezik, ter ga usadil, in uzrasel je hren.

Bog, kateri siti in napaja, ne zapusti nikogar, kdor se sam ne zapusti.

Bog ljubi trojico.

Bog na visokem sedi, pa na široko gleda.

Bog ne dá nikomur vsega.

Bog ne plačuje vsako soboto.

Bog ne potrebuje spletene šibe, ampak hudobnega človeka, da nas ž njim tepe.

Bog ne spava.

Bog ni dal volu rogov, da bi se bôdel.

Bog nobenega za lase v nebesa ne vleče.

Bog oblači, Bog prevedri.

Bogu dušico, sinu mošnjico. *ali: Meni luč, tebi ključ*

Bogu posojuje, kdor ubožcu kaj podeljuje.

Bog visoko, cesar daleč.

Bog zobe uzame, pa široko grlo dá.

Bog že ve, kateri kozi rep krati.

Bog že ve, kateri kozi rog odbije.

Bog že ve, kateri lisici da stopi na rep.

Bog že ve, komu perje lomi.

Bog že ve, komu kreljuti polomi.

Bog že ve, zakaj je kozi rog zakrivil.

Bog že ve, zakaj kozi rep krati.

Bog že ve, zakaj kozi rog odbije.

Bojim se ga, kakor lanskega snega.

Bojim se tudi njega sence.

Boj se tega, ki rad prisega.

Bolezen dolga, smrt gotova.

Bolezen gre v človeka z vozom, iz človeka po niti.

Bolj bode pridna po zimi predica, dalj bo rožljala pod palčem petica.

Boljša pamet, nego žamet.

Boljša prva zamera, nego druga.

Bolje biti nesrečnemu, nego neumnemu.

- Bolje bobova slama, nego prazne jasli.
Bolje črn kos kruha, nego li prazna torba.
Bolje dajati, nego jemati.
Bolje, da jaz pasje meso jém, nego psi moje.
Bolje danes kos, nego jutri gos.
Bolje, da vol pogine pri hiši, nego pa miš od glada.
Bolje, da te zavidajo, nego da te žalijo.
Bolje dati volno, nego živo ovco.
Bolje dober beg od boja slabega.
Bolje dober glas, kot srebrn pas.
Bolje drži ga, kot lovi ga.
Bolje je hranjeno jajce, kot sneden vol.
Bolje i brez roke, nego brez glave.
Bolje i iz pol pota domu se vrniti.
Bolje je biti pobožen pa ubožen, nego hudoben pa premožen.
Bolje je lačen biti, nego raztrgan hoditi.
Bolje jemati, nego dajati.
Bolje je obupati, nego v vodo skočiti.
Bolje je prihranjeno, kakor pridelano.
Bolje je lačnemu zaspati, nego dolžnemu ostati.
Bolje poštenje, nego sramotno življenje.
Bolje siti komarji od lačnih.
Bolje tenak mir, nego tolst prepír.
Bolje ti je starejšega od sebe poslušati.
Bolje zdravemu v siromaštvu, nego li bogatinu v bolezni.
Bolje je vinar pravičen, nego zlat krivičen.
Bolje je s pametnim jokati, nego z bedakom peti.
Bolje kos kruha v žepu, kakor šopek za klobukom.
Bolje malo, pa to dobro.
Bolje najrevnejšo mrho jahati, nego peš iti.
Bolje na mekinjah dobiti, nego na zlatu izgubiti.
Bolje na ozarah se pogoditi, nego sredi njive se srditi.
Bolje poštenje, nego življenje.

- Bolje ponošeno zlato, nego novo kovano srebro.
Bolje pošteno umreti, nego sramotno živeti.
Bolje prva zamera od druge.
Bolje prihranjeno jajce, nego snedena puta.
Bolje samemu biti, nego poštenje izgubiti.
Bolje site komarje trpeti, nego gladne dopuščati.
Bolje verjeti svojim očem, nego tujim očesom.
Bolje z modrcem jokati, nego z norcem prepevati.
Bolj ko ovca mekeče, več volkov se steče.
Bolj ume petje, kakor žaba boben.
Bolna je : delati ne more ; godci zagodejo, plesat pa pojde.
Boljša je kratka sprava, nego dolga pravda.
Boljša je slaba vožnja, nego gizdava hoja.
Boljša je žlica soka v miru, nego polna miza jedi v prepiru.
Bolniku vse grenko.
Bo šel rakom žvižgat.
Boš si iz preberuha napravil smetuha.
Botri se dalje, ko moreš, ženi se bliže, ko moreš.
Brada dorasla, pamet ne dozorela.
Brat bratu najglobočje skoplje oči.
Bratje in sestre se daleč narazen najbolj ljubijo.
Breg jemlje vek.
Brez denarja do solarja, brez soli domu.
Brezen, če z rilcem ne rije, pa z repom vije.
Brez glave storjeno, gotovo skaženo.
Brez gnojá ní prosá.
Brez jednega človeka bode lahko semenj.
Brez kvasa kruh ne izhaja.
Brez mandranja ne zleze tkalcu platno na brdo.
Brez muke ní moke.
Brez palice ne hodi.
Brez potú ni medú.
Brez setve ni žetve.
Brez skrivalca ní kralca.

Brez starca ní udarca.

Brez tožnika ní sodnika.

Brez uzde strast, gotova propast.

Brez vinarja ní goldinarja.

Brez zaime ní naprave.

Brez zdravja ní bogastva.

Brnjal boš ga še bos, uzel ga bodeš še rad, ko ti ga bo pes
na repu prinesel (pravimo onemu, ki se kruha brani).

Brzemu konju ní treba ostroge.

Bučelica je majhen ptiček, pa presladek nje sad.

Budalasta moč brzo obnemaga.

Budalo, kadar molčí, mislé, da modrejšega ní.

Celi svet je jeden slepar.

Celó brez skrbí ní noben človek.

Célo leto pédi, kvaterni teden doma sedi.

Ciganka nima obraza, toda polno torbo.

Cvenk večkrat pravico preupije.

Cvili, kakor ižanska (ali ribniška) kola.

Časa moč vse premore.

Čas je denar.

Čas je najboljši zdravnik.

Čas ozdravi vse bolečine.

Času pustimo čas, da pride mož s strdjo.

Čas vse dozori.

Čas vse podorje.

Čas vse v kozji rog užene.

Čas vse zgrudi.

Čast je časti vredna.

- Čast je ledena gaz, ki hitro zvedení.
Častna obleka sramote ne pokriva.
Čast, zakon in oko ne trpé šale.
Če bogatinca količkaj zadene, kakor jesihar hrup zažene.
Če Bog hoče, tudi motovilo počí.
Če Bog roke ne stegne, vsi svetniki ne prikoledujejo.
Čednost je Bogu in ljudem draga.
Če dolgo sekaš, mora pasti i najdebelejši hrast.
Če dva psa eno kost glodata, to se skoljeta.
Čegar prejo prela, tega kruh jela.
Če golob med orle zajde, gotovo smrt najde.
Če je mati spaka, rada je hči tudi taka.
Če hočeš star si odpočiti, moraš mlad se potruditi.
Če je oče junak, bode sin gotovo vojščak.
Če je šla krava, naj še gre tele.
Če je več mlinarjev, manj je moke.
Če kaj kupuješ, ne izblekni, da zeló potrebuješ.
Če krava veliko véka, ima malo mleka.
Če lisica čez led beží, tudi ljudi drží.
Če mačke ni doma, imajo miši ples.
Čemu bi lačna vrana sito krmila?
Čemu slepcu zrcalo?
Čemu sveča, kadar ni oči?
Če ne moreš pomagati, vsaj ne zaviraj.
Če ne moreš pomagati, vsaj ne odmaguj.
Če ní, tudi vojska ne uzame.
Če ní vreden, pa je potreben.
Če nočeš ostaréti, moraš se mlad ubiti.
Če nočeš postarati, mlad se obesi.
Če prav mačka spi, treba je pokriti lonec.
Čemur se človek zeló veseli, to je rado polno grenjav.
Če pes ošantí, vedno ga lové.
Česar Ivče se navadi, Ivanec se ne odvadi.
Česar človek níma, po tem se mu sline cedé.

Česar je polno srce, rado iz ust gre.

Česar je polno srce, tó iz ust gre.

Česar ljudstvo ne graja, nikogar vest ne peče.

Česar ne vidi oko, srce ne želi.

Česar oko ne zagleda, tó srcu ne preseda.

Česar se licemer očitno ne dotakne, v tó skrivaj globoko
kremplje utakne.

Česar v glavi ní, peta namestí.

Česar želiš, da bi nikdar ne bil storil, zakaj storiš; in
česar želiš, da bi storil, zakaj ne storiš?

Če se beraču trd bob v dar dá, prosi potem še drv.

Če sem tudi v cunjah, pa nisem iz cunj.

Če se pod nogami udere, ne hodi naprej.

Če sever brije, vsem goram glave odkrije.

Če si dalje od mene, boljša sva prijatelja.

Če si sam ne znaš pomagati, jaz ti ne morem.

Če vidiš belega konja, skoro bo nedelja.

Če vlečeš očeta do praga, bodo te tvoji otroci čez prag
sunili.

Če zelo grmí, malo bo dežja.

Čez trhel most ne hodi brez strahu.

Čič ne dá nič.

Čič ni nič, delavec kruhovec.

Čim dalje greš, tem dalje ti pokažejo.

Čim više grmí, tem manje deži.

Čim više kdo stoji, tem nižje more pasti.

Čistemu je vse čisto.

Čistemu obrazu malo vode treba.

Človeka pomlad pride le enkrat.

Človek brez vere, vere ní vreden.

Človek brez žene, kakor soba brez stene.

Človek človeku Bog, človek človeku vrag.

Človek, dokler ne čuti, ne verjame.

Človek je trši od kamena in slabši od jajca.

Človek kaže v mladosti, kaj hoče biti v starosti.

Človek le komaraj in Bog ti bo pomagal.

Človek namerja, Bog naredí.

Človek ne žíví, da bi jedel, ampak le jé, da more živeti.

Človek ni človek, dokler ga žena ne krsti.

Človek obrača, Bog pa obrne.

Človek po svetu, kakor bučela po cvetu.

Človek sam, kakor dob posekan.

Človek se med ljudmi obrusi, kakor kamen po svetu.

Človek se mora po ljudéh ravnati, ne ljudje po človeku.

Človek se proti človeku skoro pregreši.

Človek se ne izučí, dokler živi.

Človeka s človekom lovimo, tiča s tičem.

Človek se učí, dokler žíví.

Človek se vsak dan kaj naučí.

Človeka za jezik, a vole za rogove vežemo.

Človek si misli, Bog pa naredí.

Človek toliko potrpi, kolikor strpi.

Človek želí, da je od vsakega boljši, a od sina, da je gorji.

Človeška misel je ko petelin na strehi.

Črna krava, ima vsaj belo mleko.

Črna krava — pa ima belo mleko.

Črne lase in višnjavo okó vkupaj najdeš teškó.

Črn kakor žužek.

Čudni so potje človeškega življenja.

Čuvaj bele denarje za črne dneve.

Da ga zemlja k sebi ne vleče, še krila bi mu zrasla,
Dajati je slaje, nego jemati.

Daj je umrl, a nedaj ga je pokopal.

Daj mi srečo, a vrzi me v vrečo.
Dan dan odrine, leto pa leto.
Danes meni, jutri tebi.
Danes tica tico ujé, da meso jé.
Dan se za rana loví.
Darila ljudje zabijo, dobrote nikdar.
Darovanemu konju ne glej na zobe.
Da se človek dima nadimi, ognja se ne bode nagrel.
Da se resnica prav spozná, treba je čuti dva zvoná.
Dasi sem črna, nisem Ciganka.
Debelejše bruno tesar teše, večkrat ogenj kreše.
Dejanje nakoplje stradanje.
Dekla se po gospodinji zvrže, ne gospodinja po dekli.
Dekleta, bežite, fantje gredo (ali: Fantje, bežite, dekleta gredo).
Dekliški glas gre daleč v vas.
Delaj, kakor bi imel vedno živeti; moli, kakor bi imel jutri umreti.
Dela, ki ga danes lahko storiš, ne odlagaj na jutri.
Delavec je kruhovec.
Delavec je vreden plačila.
Dela ž njim, kakor svinja z mehom.
Delj greš, delj ti kažejo.
Delo beli jelo.
Delo je revnega last, bogatemu v čast.
Denar glavar.
Denar ima kratek rep.
Denar ima polzek rep.
Denar in nabrušen nož lahko v prid in škodo obrneš.
Denar le ti imej, pa glej, da tebe denar imel ne bode.
Denar oči slepi.
Denar železna vrata prebije.
Desetkrat obrni besedo na jeziku, predno jo izrečeš.
Devet igralcev še jednega petelina ne redí.

Dober biti, ali ne sebe pozabiti.

Dober glas seže v deveto vas.

Dober izgovor, če tudi je iz trte izvit.

Dober med, vender prstov ne snej.

Dober norcem podoben.

Dober počitek je pol dela.

Dober premislek je boljši, nego uro hodá.

Dober prijatelj boljši kot denar.

Dober si, ko česen brez kruha.

Dober sosed je boljši, nego deset stricev.

Dobra beseda najde dobro mesto.

Dobra izreja brani uboštvu pod streho.

Dobra je darovana povitica, ako človeku spomina ne grení.

Dobra jed se sama ponuja.

Dobra levica, ako odreče desnica.

Dobra misel pol zdravja.

Dobra ovca dá malo mleka, pa veliko volne.

Dobra reja lepo nareja.

Dobra trgovina kupca ne išče.

Dobrega ovčarja je ovce striči, ne pa dreti.

Dobremu vinu ní treba kazala.

Dobremu vinu vehe ní treba.

Dobre volje mošnjo kolje.

Dobro blago samo kupca najde.

Dobro blágó se hvali samó.

Dobro delo se samo hvali.

Dobro domá, kdor ga imá.

Dobro je, dokler mož vino nese; a napak, kadar vino
moža nosi.

Dobro mu je, ko ribi v vodi.

Dobro orodje delo prikrajša.

Dobro orodje lahko delo.

Dobro povsod, najboljše doma.

Dobro se je greti po zimi in po leti.

Dobro se samo hvali.

Dobro storiti, pa ne okrog zvoniti.

Dobrota je sirota.

Dobro živeti, dobro umreti.

Dobro živeti, srečno umreti, to je: hudiču račun podreti.

Dohtar pravice prijatelj petice.

Dokler blešči lemež, kmet ni revež.

Dokler bo sreča šla s teboj, boš imel prijateljev roj.

Dokler ima medved še gnilih hrušek, ne bojí se lakote.

Dokler imám repar svoj, vsak mi pravi: bratec moj!

Dokler je drevo mlado, lahkó ga pripogneš, kamor hočeš.

Dokler konja lové, ovsá molé.

Dokler kri po žilah teče, naj se človek domu ne zareče.

Dokler lipa cvete, ne manjka jej bučel.

Dokler prosi, zlata usta nôsi; kadar vrača, hrbet obrača.

Dokler protje mladó, viti lahkó.

Dokler živi, nikdar se človek ne izučí.

Dolga bolezen gotova smrt.

Dolga ljubezen gotova bolezen.

Dolg čas mi je po njem, ko po lanskem snegu.

Dolgi bolezní konec motika.

Dolgi lasje, kratka pamet.

Dolg je hudi volk.

Dolg je zli drug.

Dolgovi so kmetiji, kar črv drevesu.

Dolg pravi: začni me, delal se bom sam.

Dolgo živel, skoro umrl.

Dolgo živi, kdor dobro živi.

Dolžnik sužnik.

Domačega tatú se je teško ubraniti.

Do pol dneva nosi angelj vodo za človekom.

Dosti besedi dosti dobrega ne rodi.

Dosti dela, malo jela.

Dosti dela, malo kruha.

Dosti gospodarjev, malo sukenj.
Dosti je učenih, ali malo izkušenih.
Dostikrat bi trebalo, da bi človek spred in odzad oči imel.
Dostikrat mala iskra velik ogenj naredi.
Dosti ozine, malo požré.
Dosti prijateljev, dokler jedó.
Dosti psov snedo volka.
Dosti siromakov je gladú umrlo, beračev pa nobeden.
Došli so gosti, da oglodajo kosti.
Dota se zmota.
Do tretjega gre rado.
Draginja tepe le reveža.
Drag kruh, kjer denarjev ní.
Drago prodaj, a pravo izmeri.
Drevo pade, kamor visi.
Drevo se na drevo naslanja, človek na človeka.
Drugega nima kakor pot, po kateri hodi, pa še tista ní
njegova.
Druge uči, sam pa ne stori.
Drugim proso braniš, svoje vrabcem puščaš.
Družici družica, lisici lisica.
Drva treba kupiti, kadar so črešnje zrele.
Drží kakor tat beriča.
Drži se, kakor kmečka nevesta.
Drži se, kakor lipov bog.
Drži se, ko bi ne znal pet šteti.
Drži se, kakor da bi po celi vasi jesih spil.
Drži v dobro, kakor judovska véra.
Dva brez duše, a tretji brez glave.
Dvakrat se v mlinu pové.
Dvakrat zine, trikrat laže.
Dva kresivna kamna iskre delata.
Dva lešnjaka orehu vojska.
Dva trda kamena nikdar lepe moke ne zmeljeta.

Dva več vesta, nego jeden sam.

Dve babi pa sraka cel semenj.

Dvema pastirjema volk laže ovco ukrade, kot jednemu.

Dvoje psov na kost enó, koljeta se med sobó.

Enkrat bode tudi v naših ulicah semenj.

Enkrat s kopó, enkrat z goló.

Enkrat z batom, enkrat s psom.

En krivičen vinar deset pravičnih uje.

Glad je hujši, no strad.

Glad je najboljši kuhar.

Glad volka celó do hleva prižene.

Gladna mačka miši loví.

Gladna muha huje pika.

Glad se obešala ne bojí.

Glas do neba, mošnja velja.

Glas rase gredé.

Glava za glavo.

Gleda, da bi ga z očmi predrl.

Gleda ko miš iz moke.

Gleda ko volk iz kroglje.

Glej, da ne prideš s konja na osla.

Glej, da ne prideš iz luže v mlako.

Glej, da ne prideš s perja na slamo.

Glej, da ne prideš z dežja pod kap.

Glej, da ne prideš s klopí pod klop.

Gola kost še psu ne tekne.

Goľo zdravje gotova nemoč.

Goñi konja čez most, če sili pod most.

Gorjé golobu, ko med orle zajde.
Glava na glavo najkrajše pravo.
Gorjé hiši, v katero ljudje nočejo.
Gorjé mu, pri komer se mačke in miši bratijo.
Gorje porednim! blagor dobrim!
Gorše je po dolgi poti iti, nego se na bližnjici zamuditi.
Gorše je biti pobožen pa ubožen, nego hudoben pa
premožen.
Gospoda drži na lizanje, kmet na brisanje.
Gospoda in pa zima ne zastane.
Gospodarjeve oči konjem kladejo.
Gospôda sega daleč.
Gospôda si oči ne izkljuje.
Gospôda so vsi malojedni.
Gospodinja pridna tri ogle podpira.
Gosposka služba je z grahom posuta.
Gostač še polžu lupine ne privošči.
Gosta setev žitnice ne razganja.
Gosta služba redka suknja.
Goste službe redke suknje.
Gost je revež; danes je gost, jutri pa redek.
Gost v hišo, Bog v hišo.
Govorí, kakor bi konce grizel.
Govorí, kakor bi rožice sadil.
Govorilo je zdravilo.
Govori resnico, ne boj se vraga.
Grbec tujo grbo vidi, svoje pa ne.
Grdi dnevi so često šteti, lepi zelo malo v misel uzeti.
Greh je v dve plati oster meč.
Gre na tolminsko bližnjico.
Gre skozi les, ne vidi dreves.
Gre v Ljubljano na uro gledat.
Grm ne podere drevesa.

Hči skopuhova je dostikrat žena požeruhova.

Hiša mu bo skoro po bobnu zropotala.

Hiša ne stoji na zemlji, nego na ženi.

Hiša razdeljena razpada kakor zapuščena.

Hišni prag najvišja planina.

Hiti počasi!

Hitro pomagano, po dvoje pomagano.

Hitro začeto je dvakrat prijeto.

Hlače po životu merimo.

Hleb za trebuhom ne hodi.

Hoče letati pred, nego so mu peroti porasle.

Hočem raje nasičen kopati, no lačen ležati.

Hodi, ko bi polža jezdil.

Hodi okoli dela, ko mačka okoli vrele kaše.

Hrani siroto na svojo sramoto.

Hrani v kotu, uživaj na potu.

Hribe hvali, v dol se vali.

Huda vest je mutast berič.

Hudega psa se ní treba bati.

Hudič samó jeden las poželi, pa iž njega močno vrv
naredi in človeka vleče.

Hudobija brani, da se ne ohrani.

Hudobneža pomiluj, kadar se mu najbolj godi.

Hudobnež se boji svoje sence.

Hvala možu poguba.

Hvaležnost dobroto razveseli.

Ima grablje, vil pa ne.

Ima jih za ušesom.

Imajo tudi vile, ne le grabelj.

Ima kačo v žepu.

Imam denarjev, kakor Bog bratov.

Ima pisano mater.

Ima slamo v glavi.

Ima smeh in joč v jednem mehu.

Ima toliko denarja, kolikor žaba perja.

Ima usta, ko ljubljanska vrata.

Ima več sreče nego pameti.

I muha konja upikne.

Iskra zažge velik ogenj.

// Iskren in raven pogled čišla celi svet.

Izbirač je slab pogajač.

Iz dima v ogenj; iz dežja pod kap; iz jame v brezno.

Iz glave riba smrdí.

Izguba je sestra dobičku.

Izkušnja je kos proroka.

Izkušnja plača.

Iz luže v mlako.

Iz majhne iskre velik ogenj ustane.

Iz mladí se trn ostrí.

Iz obilnosti sreca usta govoré.

Iz oka iz boka.

Iz orličev postanejo ob letu orli.

Iz ove kože ne morem v drugo.

Iz panja mladica rase.

Iz planine na prod.

Iz prazne lupine ní jedra izključati.

Ízpred očí, iz misli.

Iz roke kamen, a beseda iz ust.

Iz tega meha ne bode moke.

Iz te moke ne bode kruha.

Iz veliko besedí malo sveta.

Iz zunaj lepota, iz notraj praznota.

Iž njega nič ne dobiš, ako bi ga v koleno vrtal.

Jabolko je zjutraj zlato, o poldne srebrno, zvečer svinčeno.

Jabolko ne pade daleč od debla (drevesa, jablane).

Jabolko zrelo pade samó.

Jajce več kot puta ve.

Janezek se ne preobrne, dokler se v jamo ne zvrne.

Jaz govorim o sraki, ti pa o vrani.

Jaz sem proti njemu, kakor kaplja na vejici.

Jaz z okom, on s skokom.

Ječavec prebivavec.

Jeden cvet ne naredí pomladi.

Jeden „danes“ je boljši, nego dva „jutri“.

Jeden drobí, drugi kosí.

Jeden krivičen krajcar deset pravičnih sne.

Jedenkrat ponevedoma, potem zaporedoma.

Jeden — nobeden.

Jeden norec deset norcev naredí.

Jeden odide, drugi pride.

Jeden šiva, drugi para.

Jedna beseda često več škoduje, nego toča po deželi.

Jedna domovina, jedna gospodinja.

Jedna garjeva ovca vso čedo oskruni.

Jedna glava srenji postava.

Jednaki tiči v kupe letajo.

Jedna lastovica ne storí poletja.

Jedna tica iz grma, v grm deset.

Jedna vrsta ljudi rada skupaj leti.

Jednega listek skrije, drugega dob ne zakrije.

Jednemu Bog dá veslo, drugemu teslo.

Jedno kolo iz blata, drugo v blato.

Jedno leto je dolgo, več jih pa hitro mine.

Jedno leto mora izslužiti, ako bi drva sekali na človeku.

Je dobro od višnje do črešnje.

Je do vrata v dolgéh, do ušes v nevolji.

Jej doma, kar imaš; ondi pa, kar dobodeš.

Jej repo, boš imel ženo lepo.

Je kruha pijan.

Jemanja se nikdo ne naveliča; kdor vse razdá, ta se
prepriča.

Je pridna žena, je stava dobljena.

Jezik nima kosti, ali more bosti.

Jezik ní iz jekla, ne iz kosti, pa vender more v srce
bosti.

Je zvit, kakor kozji rog.

Je žejen, kakor mlinarjeva kokoš.

Jurij bogat, vol rogat.

Kadar Bog mudí, nič se ne zamudí.

Kadar denar poide, pamet pride.

Kakor greš volku naproti, pokličí psa s seboj.

Kadar je pes šantav, zmerom ga lové.

Kadar je tat goden, sam v roke beží.

Kadar je vojska, tedaj so nebesa odprta.

Kadarkoli je smrt ustrelila, še nikdar ní zgrešila.

Kadar mačke ni doma, gospodarijo miši.

Kadar mačke ní doma, imajo miši gosti.

Kadar mačke ní doma, imajo miši ples.

Kadar mačke ní doma, miši so dobre volje.

Kadar najbolj igra teče, obrni ji hitro pleče.

Kadar psa ubiješ, zavleci ga za plot.

Kadar se bliska od Kopra, to je suknja mokra.

Kadar sečeš, kličeš me; kadar nakladaš, čakaš me.

Kadar se jé in pije, tedaj je dosti prijateljev.

Kadar se na mizi kroji pogača in na ognjišču pečenka
obrača, prijaznost je trša ko kamen in kost.

Kadar se proti jutru prevedrí, potegni voz pod streho.
Kadar se svinja v zelje navadi, treba je svinjo ubiti ali
zelje poseči.

Kadar se začne post, vrzi preslico v gozd.

Kadar stari hrast pade, zruši dostikrat mlade.

Kadar star pes laje, poglej, kdo da je.

Kadar ti meni luč, jaz tebi ključ.

Kadar v dveh lunah cvete, sadja ní.

Kadar vesta dva, vé pol svetá ; kadar vedo trije, vedo vsi
ljudje.

Kadar zlato govori, vsaka beseda slabí.

Kadar žalost do vrha prikipí, že veselje se glasi.

Kaj boš drugih žvečke pobiral ?

Kaj je človek bil, da se uganiti ; kaj bo, s časom raz-
jasniti.

Kaj je težjega, nego resnico zamolčati ?

Kaj ti veš, ki samo ješ ; mi vemo, ki teleta jemo.

Kaj ti veš, ki žgance ješ ; mi vemo, ki beremo.

Kaj veljá lepa skleda, pa nič v nji !

Kaj veljá na okó, če ní na rokó.

Kaka matka, taka Kat'ka.

Kakeršen človek, taka je beseda.

Kakeršen gospodar, tak ima hram.

Kakeršen gospod, takov sluga.

Kakeršen gost, taka čast.

Kakeršen oče, taka družina.

Kakeršen oče, takšen sin.

Kakeršen pozdrav, tak i odzdrav.

Kakeršna preja, tako bo platno.

Kakeršna mati, taka hči.

Kakeršna setev, taka žetev.

Kakeršna služba, taka plača.

Kakeršna tica, taka pesem.

Kakeršni gospodarji, takšni posli.

Kakeršno seme seješ, takšno žito boš žel.
Kakeršno življenje, taka smrt.
Kakor bilo kdaj, tako je zdaj.
Kakor bodeš komu napil, tako ti bode i odpil.
Kakor dobljeno, takó izgubljeno.
Kakor gospodar, tako posli.
Kakor je prišel, takó bo odšel.
Kakor kdo živi, tako umerje.
Kakor mati prede, takó hči tke.
Kakor mati, takó hči.
Kakor mi godejo, tako plešem.
Kakor mož pa beseda.
Kakor oče, tako sin.
Kakor ogovor, takó odgovor.
Kakor posojiješ, takó ti povračujo.
Kakor pozdravljaš, takó ti odzdravljajo.
Kakor pravo, tako zdravo.
Kakor preja, tako platno.
Kakor pride, spet preide.
Kakor prišlo, takó prešlo.
Kakor ptica, takó pesem.
Kakor se dela lotiš, takó se ti odseda.
Kakor se gode, takó se pleše.
Kakor se obrne, takó zavrne.
Kakor se znosi, takó se raztroši.
Kakor si bodeš postlal, takó bodeš spal.
Kakor si človek postelje, takó leži.
Kakor stari delajo, takó se mladi učé.
Kakor starci pojo, takó mladci cvrčé.
Kakor tukaj, takó tam.
Kakor življenje, tako smrt.
Kamen do kamena palača, zrno do zrna pogača.
Kamor pregovor zadene, ne zgreši za jeden las.
Kamor se drevo nagne, tja pade.

- Kamor se nesreča odloči, vse opreke preskoči.
Kar bolje od lozé, to je bolje od vodé.
Kar, božji dar.
Kar človeka skrbi, to se skoro približa.
Kar človek od lakote moči izgubi, še je dobi; kar od
žeje, nikdar je več ne dobí.
Kar človek sam prisluži, najbolje obrne.
Kar do živega pride, teškó je prenesti.
Kar iz srca pride, k sreč gre.
Kar je črno, ne bo belo.
Kar je dobro, samo se hvali.
Kar je enkrat, rado je večkrat.
Kar izzidajo skrbni starši, razdenejo slabi tovarši.
Kar je jednemu ljubo, i drugemu je drago.
Kar je krsta, na vse pride vrsta.
Kar je leseno, ne zmeči beseda ne poleno.
Kar je ljubo očesu, to je tudi ušesu.
Kar je odljudno, loči se samó od ljudi.
Kar je pošteno, najdalje trpi.
Kar je pravo, i Bogu je drago.
Kar je pravo, to je zdravo.
Kar je preveč, to je preveč.
Kar je preveč, še s kruhom ní dobro.
Kar je priženjeno, rado je često ogrenjeno.
Kar je v sreč, to je tudi na jeziku.
Kar kdo po norosti dobí, to ga nič ne boli.
Karkoli človek počne, to je s križi zvezano.
Karkoli od loze, to je bolje od vode.
Kar lisica pustí v pastí, za to se ne lasti.
Kar ljubiš ti, i meni ne mrzí.
Kar mačka rodi, rado miši loví.
Kar med tednom udobí, v nedeljo zdrobí.
Kar mladei ne vedo, starci povedo.
Kar moja njiva donese, to je moje.

- Kar na srcu, na jeziku.
Kar na svetu živi, vse kmet preredi.
Kar ne gori, ne gási.
Kar ne peče, ne pihaj.
Kar ne pride iz srca, ne prime se srca.
Kar ní mogoče prenarediti, to je najbolje pozabiti.
Kar omili, ne omrzne.
Kar pečo nosi, vse se preprosi.
Kar pes laje, veter nosi.
Kar pregosto pride, ustavi se in več ne pride.
Kar priprosiš, brez skrbi nosiš.
Kar priprosiš, lahko nosiš.
Kar reče, ne oporeče.
Kar se Anžek ní učil, tudi Anže ne zná.
Kar se doma skvasi, ne razglasi.
Kar seješ, boš žel.
Kar se med stenami zgodi, naj med stenami ostane.
Kar se ne počne, tudi se ne končá.
Kar se ne stori, to se ne razglasi.
Kar se odloží, to se ne opustí.
Kar se pri igri dobí, to se za uhó položí.
Kar se rodí, smrti zori.
Kar sezidajo skrbni roditelji, razdenó slabi otroci.
Kar v igri dobiš, to v igri izgubiš.
Kar se vleče, ne uteče.
Kar se v luži zleže, rado v lužo leze.
Kar si človek naprti, nosi do smrti.
Kar si usejal, bodeš žel.
Kar skupaj leží, skupaj drží.
Kar srce misli, jezik govori.
Kar svet ima zdaj skrito, bo enkrat vsem očito; česar
ne storiš, to se ne zve.
Kar tebi ní drago, ne stóri drugemu,
Kar te ne peče, ne gasi.

Kar te ne žge, ne pihaj.

Kar visi, naj pade.

Kaša mati naša.

Kaša otročja paša.

Katera trem piruhe daruje, v tri niti ljubezen snuje.

Katere besede brez premisleka z jezika tekó, za te navadno srcé ne zná.

Kateri gospodar je sam hlapec, sam je i pavec.

Kateri je sebi hud, komu dober?

Kateri konj sam rad teče, tega ní treba tirati.

Kateri me je lani bil, ní danes mi ni mil.

Kateri ne ljubi svojega brata, tega bijó tuja vrata.

Kateri nima mere, nima vere.

Kateri uzame ženo radi blaga, nameri se na vraga.

Kdaj bo tebe pamet srečala?

Kdaj je vrba grozdje rodila?

Kdaj vrana vrani oči izkljuje?

Kdo bi vsemu svetu pogače namesil?

Kdo vé, kam pes taco molí?

Kdor besede seka, konce grize.

Kdor bo kravo vračal, ta bo oves plačal.

Kdor bo kupil, ta bo lupil.

Kdor božjega darú ne spoštuje, tega šiba božja kaznuje.

Kdor čaka brez neha in v upih živi, prerada na zadnje mu sreča zaspí.

Kdor čaka, dočaka.

Kdor čas cení, njega i čas.

Kdor čez svojo moč privolji, ne pride prav nikoli.

Kdor da iz rok, drží se na jok.

Kdor dá svojemu grlu na voljo, pade v tugo in nevoljo.

Kdor delati noče, naj strada.

Kdor denarje ima, lahko moški ravna.

Kdor denarje priženi, svojo voljo zaženi.

Kdor devet rokodelstev ob jednom opravlja, ne umé nobenega.

Kdor dobrote skaže, na svojo srečo kola maže.

Kdor dobrovoljno breme nabaše, lahkó ga nosi.

Kdor dolgo izbira, ostane mu izbirek.

Kdor dolgo izbira, pobere ostanek.

Kdor dolgo leži, tega se slama drží.

Kdor dolgo obeta, ne stori rad ali ne more.

Kdor dolgo pri hiši, vrata nanj cvile.

Kdor dosti masla ima, maže ga po stenah.

Kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pade.

Kdor glumi ne vé glas, naj ne hodi ljudém v vas.

Kdor godov ne pozna, tega tudi godovi ne.

Kdor hitro dá, dvoje da.

Kdor hoče, da ga drugi spoštujó, naj sam sebe spoštuje.

Kdor hoče hvaljen biti, mora umreti; kdor hoče opravlján biti, mora se oženiti.

Kdor hoče iti na Dunaj, mora pustiti trebuh zunaj.

Kdor hoče jesti jedro, mora pred streti luščino.

Kdor hoče kaj pridobiti, mora rano ustajati.

Kdor hoče lep hoditi, mora trebuh skrčiti.

Kdor hoče lep ostati, mora malo jesti.

Kdor hoče norca imeti, mora si ga najeti.

Kdor hoče udariti psa, prime za palico.

Kdor hoče vedeti, mora uprašati.

Kdor hoče veliko znati, ne smé mnogo spati.

Kdor hoče visoko priti, mora trden v glavi biti.

Kdor ima božji strah, temu je biti lahko varuh.

Kdor ima denarje, ima vse vajeti v rokah.

Kdor ima groš, ta je mož.

Kdor ima moč, ima tudi pravico.

Kdor ima, naj varuje.

Kdor ima perje, tega skubi.

Kdor ima pero v rokah, veter dela.

Kdor ima pod palcem groš, ta je mož.

Kdor ima s čim, lahko gre v Rim.

Kdor ima strgano sleme, prosi vedno lepo vreme.

Kdor ima veliko, še več poželi.

Kdor izbira, izbirek dobí.

Kdor iz dežele gleda, ž njim se ni dobro na solncu greti.

Kdor izkusi, ta ve.

Kdor izkusi, ve, po čem je okus.

Kdor izkusi, zna druge učiti.

Kdor je bival pri deročem potoku, ne bo se selil k reki.

Kdor je dolžan, ta je na zdravem bolan.

Kdor je hiter pri jelu, ta je tudi pri delu.

Kdor je h kruhu rojen, nikdar hleba ne doseže.

Kdor je len, s časom je tudi lesen.

Kdor je len ob setvi, malo žanje.

Kdor je pojedel mesó, naj še ima kosti.

Kdor je ne pozna, kupil bi jo za drage denarje.

Kdor je preobilen, malokdaj je usmiljen.

Kdor je preuzeten, oni je i neukreten.

Kdor je smetano posnel, naj še mleko kleplje.

Kdor je vino popil, naj še ima drožé.

Kdor je v malem zvest, njemu daj veliko v pest.

Kdor je vseh del mojster, ta je vseh rev gospodar.

Kdor je v sredi, ima zlato jabolko v skledi.

Kdor je zadovoljen, najmanj potrebuje.

Kdor jezik imá, v Rim zná.

Kdor kar storí, sebi storí.

Kdor konja lovi, mrve mu molí.

Kdor koprivo pozná, nagec skrije.

Kdor krajo skriva in hrani, naj se obesi tatu na desni strani.

Kdor laže, rad krade.

Kdor laže, ta krade.

- Kdor laž govori, vso vero izgubi.
Kdor lahko prisluži, lahko razruši.
Kdor le doma tiči, malo se nauči.
Kdor le z glasom pomaga, malo pomore.
Kdor malega ne ceni, velikega vreden ní.
Kdor matere ne uboga, tepe ga nadloga.
Kdor materin jezik zaničuje, i matere ne spoštuje.
Kdor maže, temu kaže.
Kdor mêče izdira, od njih umira.
Kdor mlati po drugih, ostane sam cep.
Kdor mnogo besedí, mnogo i laže.
Kdor molčí, desetim odgovoví.
Kdor moliti ne zná, naj ide na morje.
Kdor more, tudi konj mu more.
Kdor na beračiji jedne črevlje raztrga, ne pusti več beraške palice.
Kdor na moči sloví, večkrat iztepen v dragi obleži.
Kdor na posodo išče, ima trnjevo pot.
Kdor na posodo prosi, zlata usta nosi; kdor vračuje, hrbet obračuje.
Kdor na posodo prosi, gre po blatu poleg tebe; če ti je dolžan, ogne ti se na lepem.
Kdor na videz bergljo rabi, rad je pozabi.
Kdor na vso moč z doma sili, ta se na tujem v blato usede.
Kdor na zadnje pride, dobí kostí; kdor prepozno pride, pa stoji.
Kdor nazaj gleda, naprej pade.
Kdor neče z lepa, mora z grda.
Kdor ne dela, mora krasti ali krave pasti.
Kdor ne dela, pa platno prodaje.
Kdor ne hrani krajcarjev, ne šteje zlatov.
Kdor ne misli plačati, ne puli se za ceno.
Kdor ne more lupati konja, lupa sedlo.

Kdor ne seje, ne žanje.

Kdor ne boga, ta je brez Boga.

Kdor ne uboga, tepe ga nadloga.

Kdor ne vaga, je brez blaga.

Kdor nevarnost ljubi, sam se pogubi.

Kdor ne varuje malega, nima velikega.

Kdor ne zná, naj bo domá.

Kdor ne zná lagati, ni pravi lovec.

Kdor ne zna služiti, tudi ne zna gospodariti.

Kdor ni bil za pečjó, ne hodi drugih za peč iskat.

Kdor ni bogàt, malo ima rad.

Kdor ní bogàt, vinar ima rad.

Kdor nič nima, brez skrbi dober stoji.

Kdor ní dalje prišel, nego do korita, temu je vsaka mlaka morje.

Kdor nima pameti, ima nogé.

Kdor nikdar ni bolan, Bogu ni dovoljan.

Kdor ni len oràt', skoro bo bogàt.

Kdor nima pravice, išče skrivne stezice.

Kdor nima v glavi, mora v petah imeti.

Kdor niti svoji kapi dobro ne misli, kako če drugemu dober biti.

Kdor nima v glavi, naj ne skuša na visoko.

Kdor ni užil žalosti, ne vé ceniti veselja.

Kdor ni za pečjo bil, ne bo drugih za pečjo iskal.

Kdor ni za sebe, tudi ní za drugega.

Kdor noče, pa mora.

Kdor noče spoznati brata za brata, moral bo tujca spoznati za gospodarja.

Kdor nosi, ne prosi.

Kdor oltarja ní videl, i peči se klanja.

Kdor otroka preveč ljubi, ta ga pogubi.

Kdor otroke ljubi, brez skrbi snubi.

Kdor pameti noče slišati, mora jo čutiti.

Kdor po letu ne dela, po zimi strada.

Kdor pomaga drugim iz nadlog, rad pomore mu tudi
Bog.

Kdor po malem pije, veliko popije.

Kdor po sili iz domačega praha hití, usede se na tujem
v blato.

Kdor pod orehovo senco leží, oreha ne dobí.

Kdor po svetu gre, mnogo zvè.

Kdor po veliko pije, preneglo izpije.

Kdor praša, ne zajde.

Kdor praša, zvè.

Kdor pred pride, pred melje.

Kdor prej premisli, kar storí, konca se bati mu treba ni.

Kdor prepozno za se skrbi, dostikrat se praska, če ga
tudi ne srbí.

Kdor preveč misli, ne storí veliko.

Kdor preveč ožema, s časom namesto mleka kri ujema.

Kdor preveč pije, malo popije.

Kdor preveč pije, temu se po glavi vije.

Kdor preveliko pije, preneglo izpije.

Kdor prosi, ta nosi.

Kdor rad leží, rada ga glava bolí.

Kdor rad pleše, skoro dopleše.

Kdor rad potrpi, ta si rože sadí.

Kdor rano ustaje, temu kruha ostaje.

Kdor rano ustaje, ves dan mu dober nastaje.

Kdor sam sebe ne častí, ní vreden nobene časti.

Kdor sam sebe povišuje, prazno glavo oznanjuje.

Kdor sam sebe pozna, i druge pozna.

Kdor sam sebi ne privošči, drugim tudi ne.

Kdor sam v pogubo sili, temu je krst in križma zastonj.

Kdor se da upreči, mora vleči.

Kdor s časom ne hoptá, naj gre v stran, da ga ne
poceptá.

Kdor se enkrat venča, oni se ne razvenča.

Kdor se dela bojí, slabo žíví.

Kdor se dela brani, hitro strada.

Kdor se dima ne nadími, ognja se ne nagreje.

Kdor se enkrat na beraško palico upre, ta se po delu več ne ozre.

Kdor se enkrat zlagá, več se mu vera ne dá.

Kdor se izpričuje, ta se obtožuje.

Kdor seje, ta žanje.

Kdor se je za vešala rodil, neče utoniti.

Kdor se lenobi podá, ta se za ušesa drgljá.

Kdor se ljudem pod zobe dá, tega le čas iz ust reši.

Kdor se meša med otrobe, snedó ga svinje.

Kdor se meša med pleve, pojedó ga svinje.

Kdor se mlad belega kruha brani, bode star rad črnega hrustal.

Kdor se na tujo pomoč zanaša, v situ vodo prenaša.

Kdor se ná vročem opeče, na mrzlo piha.

Kdor se ne boji ljudi, ne boji se ni Boga.

Kdor se po leti preobjeda, po zimi posnema medveda.

Kdor se pred bojem veliko hrusti, prvi mesto zapusti.

Kdor se prepira s kruhom, prepira se tudi z ljudmi.

Kdor se preveč poniža, tega pohodijo.

Kdor se s celim svetom peča, malo pravih prijateljev sreča.

Kdor se šuma bojí, v listje ne hodi.

Kdor se učí, ta zna.

Kdor se vedno priduša, temu vest shujša.

Kdor se veliko po kolenih driča, hitro se dela naveliča.

Kdor se veliko z ljudmi pravda, i z Bogom je v kregu.

Kdor se v petek smeje, v nedeljo se joče.

Kdor se v petek veselí, v nedeljo žaluje.

Kdor se za obešala rodi, ta se ne utopí.

Kdor se z gospôdo brati, nima s čim orati.

Kdor se z mokrim bratom druží, ne bode dolgo suh.

Kdor se z ošabnikom druží, i sam se poošabi.

Kdor se volkom druží, mora tudi ž njim tuliti.

Kdor se z zlatim orodjem bojuje, gotov je zmage.

Kdor se ženi, ima žago in malin, potlej pa vsega po malin.

Kdor skak, tisti hlap.

Kdor slabo vest ima, ljudem se sam izda.

Kdor spomladi če prav jedno miš ubije, ubije jih sto.

Kdor starega ne strga, tudi novega ne bode strgal.

Kdor strah v glavi nosi, temu je vsaka senca pošast.

Kdor starišev v življenju ne spoštuje, na grobu jih objokuje.

Kdor s tujim denarjem hišo zida, kamenje na svoj grob nosi.

Kdor svoje zameta, tudi tujega ní vreden.

Kdor tebe s kamenom, ti njega s kruhom.

Kdor te na posodo prosi, gre po blatu poleg tebe; če ti je dolžan, ogiblje se te na lepem.

Kdor tepe, tega tepó.

Kdor tuje delo gleda, svojega pozabi.

Kdor tuje konje jaše, brzo se zjaše.

Kdor vaga, temu sreča pomaga.

Kdor v Bogu živi, v Bogu umerje.

Kdor v dežju žehta, v lepem vremenu pere.

Kdor veliko govori, veliko vé ali veliko laže.

Kdor veliko pije, malo popije.

Kdor veliko vé, malo verjame.

Kdor vidi, da se bobna ne ubrani, zapravlja z rokami in nogami.

Kdor visoko leta, nizko se usede.

Kdor v jezi pije in v žalosti molčí, nikdar dolgo ne živi.

Kdor v petek zboli, rado mu zvoní.

Kdor v petek žaluje, v nedeljo se raduje.

- Kdor v tujo barko eveke zabija, nima jih za svojo.
Kdor v vodo ne gre, pa moker ní.
Kdor zameri, naj odreže.
Kdor za mladih dní ne skrbi, v starosti trpi.
Kdor zamudí, naj gloda kostí.
Kdor za smolo prime, ta se osmoli.
Kdor za tuje prime, izgubi svoje.
Kdor za tujo volno hodi, sam ostrižen domov pride.
Kdor zelje sadí in prašiče redí, lakote se ne bojí.
Kdor zgodaj seje, zgodaj žanje.
Kdor zgodaj ustaje, kruha mu ostaje.
Kdor z gospôdo črešnje zoblje, ostajejo mu repi.
Kdor zná, brž dokonča.
Kdor zná, pa zná.
Kdor zná strune ubrati, more lahko igrati.
Kdor zob nima, ne more jezika za zobní držati.
Kdor z rokami med meša, prste liže.
Kjer bogastvo hira, prijateljstvo umira.
Kjer denar, tam um.
Kjer gospodar v vsak kot pogleda, tam ni treba bolj-
šega reda.
Kjer ima Bog jeden oltar, ima hudič dva.
Kjer jedna gos pije, tam vse druge pijó.
Kjer je dobro vino, tam ni nobenega kazala treba.
Kjer je kaj zadeti, tod jih več namerja.
Kjer je kolobocija, vsaka je skleda otročja.
Kjer je lenoba, kjer postavanje, tamkaj je blizu hudo
dejanje.
Kjer je med, tam i muh.
Kjer je obilnost, tam je presilnost.
Kjer je seja, dobra pupa in papa, rada putika pritapa.
Kjer je veliko dima pred očmi, tam ne vidiš daleč.
Kjer je veliko krega in prepira, rada vera in ljubezen
umira.

Kjer je veliko upitja, tam je malo užitja.
Kjer je žena pijanka, gre povodenj skoz hišo.
Kjer junaki: ukanje; kjer dekliči: petje.
Kjerkoli se kadí, ogenj se dobí.
Kjer laž kósi, tam ne večerja.
Kjer ljudje, tam besede.
Kjer mačka spí, lonec pokrij.
Kjer mesó, tam psi.
Kjer me srbi, tam se čoham.
Kjer miši, tam tatje.
Kjer mrha, tam orli.
Kjer ne seješ, tam ne žanješ.
Kjer ní drv pri hiši, lakota po hiši leta; kjer so, vsaj
se usede.
Kjer ni, izgubil je cesar pravico.
Kjer ni lulike, tam lepo žito rase.
Kjer ni nobenega reveža, ni nobeden bogat.
Kjer ni, tam smrt ne pobira.
Kjer ni postave, tam ni prestopka.
Kjer ni mačke, gospodarijo miši.
Kjer ni tožnika, tam ni sodnika.
Kjer oče kaznuje, mati pa pomiluje, odgoja taka je
prazna tlaka.
Kjer osel leží, dlako pustí.
Kjer pri obeh koncih voz vleko, ne pride voz z mesta.
Kjer se je bogatija prenaglo začela, tam se zvečine
potrata dela.
Kjer se kuma krega, zemlja križem poka.
Kjer se dela vse nedelje, tam se sreča mimo pelje.
Kjer se jeden križ prikaže, tam se jih je več nadejati.
Kjer se konji igrajo, tam osli padajo.
Kjer se lahko pridela, malo se dela.
Kjer se veliko pridela, tam se malo dela.
Kjer se zelo rotí, resnice ni.

Kjer si pustil svojo moč, tam išči si pomoč.

Kjer slama, tam slava.

Kjer ste dve babi, tam je trg; kjer so tri, tam je semenj.

Kjer te ne srbí, ne praskaj.

Kjer ti jezik obnemore, tam moraš z rokama potisniti.

Kjer ni pleha, prijaznost neha.

Kjer zob boli, jezik oteče.

Kjer žena hlače nosi, mož malokdaj dobro kosi.

Klaja dražja od konja.

Klin s klinom.

Klin s klinom izbij.

Kmet blizu mesta ima vse napake kmeta in meščana.

Kmet gospoda redí.

Kmet ne prede, vender ne hodi brez srajce; kmetica
prede, venderle ne hodi v dveh srajcah.

Kmet z roko, gospod z glavo.

Ko bi bile sanje vse res, bil bi svet že davno naopak.

Ko bi Bog vse licemerce naenkrat v pekel pahnil, takój
ogenj zadušé.

Ko bi človek več mater imel, bilo bi preveč potuhe na
svetu.

Ko bi človek vse grenjave povse izpil, povse en trenotek
živ bi ne bil.

Ko bi ne bil zajec nazaj zijal, ne bi ga pes pobral.

Ko bi nekim dal večni Bog, vse bi ugnali v kozji rog.

Ko bi nevoščljivost gorela, ne bilo bi treba več drv na
svetu.

Ko bi nihče ne skrival, ne bi nihče kradel.

Ko bi pokojnica ne bila umrla, še zdaj bi živela.

Ko bi priden bil, to bi miši lovil.

Koder solnce hodi, povsod kruh peko.

Koder solnce teče, kruh se peče.

Koga? Dva rogá, tebi oba.

Kogar Bog ljubi, tega kaznuje.

Kogar kača piči, boji se zvite vrvi.

Kogar ljubim, tega bijem.

Kogar piči kača, boji se martinca.

Kogar se bojiš, tega ne ljubiš.

Ko gredo kure na gredo, lenuh se dela loti.

Ko ima žena perilo v čeburu in kruh v peči, ni jej
treba veliko reči.

Ko je polna glava spanja, največ se sanja.

Ko je vinjena glava, marsikaj iz srca priplava.

Kokoš vodo pije in na Boga gleda.

Kola nenamazana cvilé.

Kolikor belih vran, toliko dobrih mačeh.

Kolikor časa so terice pri hiši, toliko časa gre sveti Duh
od hiše.

Kolikor glav, toliko kap.

Kolikor glav, toliko misli.

Kolikor glav, toliko pameti.

Kolikor krajev, toliko običajev.

Kolikor krajev, toliko šeg.

Kolikor mlinarjev, toliko tatov.

Kolovrat pozna, da nismo klali.

Komarje bi koval, ko bi mu kdo podkove delal.

Komar je rekel: Ako pridem, pridem sit, ali pa ne
pridem več.

Ko mu prst pomoli, prime za vso roko.

Komur Bog, temu vsi svetniki.

Komur Bog ni sreče dal, kovač mu je ne bode skoval.

Komur Bog pomaga, temu pomagajo tudi svetniki.

Komur je dobro postlano, naj se ne obrača veliko.

Komur je leskovec v mladosti teknil, bode v starosti
zanj se potegnil.

Komur krajcarja ni mar, ne bode rajniša gospodar.

Komur leža dobro de, malo prida je.

Komur ni molitve mar, naj gre na morje in bo brodar.

Komur ni sreča prirojena, ta si zastonj za njo pete brusi.

Komur prerano zvoní, ta še dolgo žíví.

Komur se delo ne pristudi, pošteno ga preredi.

Komu sreča ubeží, ta si zastonj za njo pete brusi.

Komur žena hlače kupi, temu se je vedno za nje bati.

Konec jezika se rado opotika.

Konja ne hvali radi dlake, nego radi brzote.

Konja, ki rad teče, ni treba tirati.

Konj ne sedlamo z vilami.

Konj spotika se čveteronog!

Konj za sto zlatov tudi crkne.

Konj žejen motne vode ne gleda.

Kopito po nogi, ne nog po kopitu.

Kopriva ne pozebe.

Koprivi ne škoduje ne toča ne slana.

Korošec potuje z roncem, Hrvat s torbo, Kranjec z bisago.

Kosa na kamen zadela.

Ko stari hrast pade, zruši dostikrat mlade.

Ko stopiš psu na rep, zacvili.

Kovač ima klešče, da si rok ne opeče.

Kovač kuje železo, dokler je vroče.

Kovači trkljači.

Kraj suhega drevesa tudi surovo gori.

Kratka večerja, dolgo življenje.

Kratko veselje, dolga žalost.

Krava črna, mleko belo.

Krava pri gobcu molze.

Kravo lovi za roge, ne za rep.

Krčmarjeva kreda pijancem rada dvoje piše.

Kremižljavcu se vse kremižljivo zdí.

Kri mlada pravi: skočiva; stara pa: posediva.

Kri ni voda.

Kriva vera je trnjev grm v žitnem polju.
Krivica se za mizo smeje, pravica pa za vrati joče.
Krivično blago nima teka.
Krivično blagó teknilo ne bó.
Krivično blago nikdar ne tekne.
Krivičen vinar deset pravičnih požré.
Kriv nos je marsikateri reči kos.
Krotkih ovac mnogo v hlevac.
Krpá grad drží.
Krpá hišo drží.
Krpéž in trpéž pol sveta držita.
Krtove dežele se nobeden ne ubrani.
Krtu ni treba plotá okoli vrta.
Kruh mu dam, pameti ne morem.
Kruh nobeden ni tako oster, da bi lakote bil mojster.
Kruh sitni ni za vsakega.
Kruh, sol jój! pravico govori!
Kuharji juhe delé, Bog pa darove (talente).
Kuj železo, dokler je vroče.
Kupce in prašiče mrtve tehtajo.
Kure jajce ne učí.

Lačen sem, ko mačka česna.
Lačen sem te, ko mačka česna.
Lačna vrana sito pita.
Lačna vrana se ne zmeni za strašilo.
Lačen dober kuhar.
Lahko iz grada streljati.
Lahko je ženo dobiti, teškó jo rediti.
Lahko dobljeno, skoro zapravljeno.
Lahko je prislužil, lahko razrušil.
Lahko stotino pustiš, kjer tisoč dobiš.

Lahko s tujim polenom orehe klatiti.
Lakomnik ima velike oči, pa majhen želodec.
Lakomniku so oči pri pogači.
Lakomnost je človeku dostikrat v potrato.
Lakota je najboljša kuharica.
Lakota nima oči.
Lakota še volka iz gozda prižene.
Lakot, mraz in dim po hiži so trije siromaški križi.
Lan je lan, ž njim je posel leto in dan.
Lanskega snega se ni bati.
Laže, da se od njega kadi.
Laže peró, nego drevó.
Laž je ključ h kraju.
Laž ima kratke noge.
Laže je varovati ovce, nego novce.
Laže priženiš, nego prideláš.
Laži je plitko dno.
Laž nima rok, vender človeku zaupanje razdere.
Lažniku še resnice ne verjamemo.
Lažnjivec ne sme biti pozabljivec.
Lenka za Lenarti brenka.
Lenoba gnusoha.
Lenoba je gniloba.
Lenoba je vragova mreža.
Lenoba je vseh grdob grdoba.
Lenoba je vse hudobije začetek.
Lenost je vsega hudega mati.
Lenuha dan straši.
Lenuhi so v rodu z grduhi.
Lenuh sam sebi čas krade.
Lenuhu kruli rad glad po trebuhu.
Lenuh zvečer s cepom pritiska.
Lepa beseda lepo mesto najde.
Lepa je slepa.

Lepo pesmi glas seže v deveto vas.
Lep konj se lahko uroči, lepa žena iz ojníc skoči.
Lepo je vedno lepo, grdo je povsodi grdo.
Lepo je vsakemu milo.
Lepota oslepí.
Lepota brez pameti pusta.
Lepota je naravna dota.
Lepota velika ima ponajveč skritega malika.
Lepoti se ne more nihče ustavljati.
Lepše črešnje na koncu vej rasó.
Lepše zlato ponošeno, nego li srebro iz nova kovano.
Lesen črv mora neprenehoma škrabati, če hoče živeti.
Leskova mati čudodelna.
Letala visoko, sedla ne daleč.
Letal visoko, padel globoko.
Leta ne lažejo.
Leža ne bogatí.
Leží kakor gospod, ustane kakor berač.
Lisastemu konju lise ne izbrišeš.
Lisica dobro vé, če kaj dobí.
Lisica iz pasti ušla, v past zopet ne bode šla.
Lisica, ki spi, kokoši ne ujame.
Lisica tudi na videz spí, da kure uloví.
Lisica potuhe svaríca.
Lisica se dlake izleví, zvijač se ne iznebí.
Lišpana deklica, umazana ženica.
Ljubezen bolezen.
Ljubezen ima štiri očí, pa je vendar slepa.
Ljubezen je zakon nebes, črt zakon peklá.
Ljubezen zadušena, še ni pogašena.
Ljubim tebe, toda ne ko sebe.
Ljubo doma, kdor ga ima.
Ljubo doma, kdor ga prav ravna.
Ljudstvo se po svoji mladini vedno ponavlja,

Lovec masten, dom razdejan.
Luč in tema se ne moreta zjediniti.
Luč takó gorí, kakor bi upanje pili.
Luč v roke, ključ iz rok.
Lokavi prijatelj je gorji od neprijatelja.

Majhen otrok, majhna skrb.
Majhen sem tiček, toda slaviček.
Majhen sem, pa hud.
Majhen slavec, toda glas velik.
Majhen, toda umen.
Majhna krava, pa dobro molze.
Majhni otroci, majhna skrb; veliki otroci, velika skrb.
Majhni piskerci hitro uzkipé.
Mala tica prepelica, toda upeha konja in junaka.
Mali konj, pa dobro vleče.
Mali lonček hitro uzkipí.
Mali otrok, mala skrb.
Mali slavič, toda glas velik.
Malo dela, malo jela.
Malo dete, mala skrb.
Malo govoriti, veliko povedati kaj velja.
Malo piti, malo jesti je polj življenja.
Maloprida tič, kateri svojega perja ne more nositi.
Malopridni pastir čedi vodo kalí.
Malo ti za me, malo jaz za te.
Mara ga ko lanski sneg.
Marsikatera bukev k svojemu koncu toporišče dá.
Marsikateri hudobnež v svoji sreči visoko prileze, zato
da globočje pade.
Marsikateri je dejal: jaz sem ti prijatelj zvest, v potrebi
pa je naredil iz dlani pest.

Marsikateri kmet je gibčen pri plesu, ali okoren pri drevesu.

Marsikateri se s tujim jezikom pači, z domačim pa berači.

Marsikateri vrže za ribo sak, pa je mnogokrat le rak.
Martin v Zagreb, Martin iz Zagreba.

Mati, kregaje hčer, nevesto svari.

Mati za hčerjo plače, hči pa na plesu skače.

Meč tvoj, glava moja.

Med divjimi ljudstvi imenuje se vran tudi jastreb.

Med dobrimi sosedi dobro živeti, dobro umreti.

Med dosti kmeti je malo kmetovalcev.

Med dvema stoloma se je usedel na tla.

Med ližemo, ker je sladek.

Med pravico in krivico ní srede.

Meni, da mu bode kapala mana z nebes.

Meni luč, tebi ključ.

Mera in vaga v nebesa pomaga.

Mesarskim psom in mlinarskim kuram je zastonj glad
groziti.

Mesec kaže, pa rad laže.

Miloščina smrti reši.

Mini lepó, mini grdó.

Mi nismo svoji, ampak božji.

Mi o volku, on primahá.

Mi o psu, a pes na vrata.

Mi o volku, a volk na vrata.

Miši veseli, ako mačke ní.

Mlada kri mirno ne stoji.

Mlad hrbet lupi, star piti kupi.

Mlad mesec ne sveti vso noč.

Mladina brez rudečih lic, pomlad brez cvetic.

Mladina novi svet preveč čisla, starega pa zanemarja.

Mlad lažnik, dorasel tat.

Mlad more, star mora umreti.
Mladō dete stopa roditeljem na prste, odraslo na srce.
Mlado drevesce se dá zravhati; ulomi se staro drevo.
Mladost norost.
Mladost je norost; čez jarek skače, kjer je most.
Mladost svobodna malokdaj dobra.
Mlin je vsakega žita.
Mlin melje, kar mu nasiplješ.
Mnogo hrtov zajčja smrt.
Mnogo psov zajčja smrt.
Mnogo skrbi glavo zbeli, lice zgrbi.
Modr in srečen, kdor drugih nesrečo na se obrne.
Modri glavi jedno oko dosti.
Moja glava, moj svet.
Moja krava, moje tele.
Mojstrov sin dostikrat ní imena vreden.
Mojškra Klara po noči šiva, po dnevu para.
Moker se dežja ne boji.
Molčati ni nobena umetnost, pa je vender težko.
Moliti moraš, ko bi jutri umrl; delati, ko bi zmiraj živel.
Mora zdrava jetra imeti, ki če to dočakati.
Moramo se razprostreti, kakor se imamo s čim odeti.
Morje, ogenj in žena (hudobna) tri najgorja zla.
Mošnja izgine, mož mine.
Mož beseda.
Mož beseda brez premisleka preseda.
Mož brez brade konj brez grive.
Mož kosí, žena se rodi.
Mož ljubi zdravo ženo, brat bogato sestro.
Mož ni človek, dokler ga žena ne krsti.
Mrtveca zob ne boli.
Mrzle roke, gorka ljubezen.
Muha, katera prileti, huje piči.
Muha! varuj mojega trebuha.

- N**a božjo pot, Bogú na pot.
Nabral se ga je, ko berač mraza.
Nabrušen nož rad reže.
Nad katerim grmom srake veliko regečejo, tam mora
kaj biti v njem.
Nadloga nadlogo trpi.
Nadloge so povsod, kjerkoli je razširjen človeški rod.
Nadloge trpeti, srce kameno imeti.
Na domačem pragu se petelin lakko repenči.
Naduha spravi človeka od kruha.
Na jedni verigi imata dva psa med seboj mir, pri jedni
kosti pa vselej prepir.
Na jeden mah dob ne pade.
Naglica ní nikjer prida.
Nagnito drevo samo pade.
Na hudi grči se slab klin skrči.
Na jasno nebo pa na sit trebuch se ni zanesti.
Naj bi nihče ne skrival, nihče bi ne kradel.
Najbolj je bolan, kdor nima.
Najboljši prijatelj je jasna pogodba.
Najpred samemu sebi pomagaj iz nadlog, potem drugim
okrog.
Najprvo štalica, potem kravica.
Najslabša sprava je boljša, nego najboljša pravda.
Najučenejši je ta, kdor sebe pozna.
Na lice priljuden, narobe ostuden.
Na most pa k materi ní nikdar predaleč.
Napenja se, kakor žaba v leševju.
Na pogost' pride post.
Na posodi se nič ne izboljša.
Na poti pride vse naproti.
Na poti rožica, na domu ubožica.
Na prošnji svet stoji.

Na psu rana, na psu tudi zarasla.
Napuh spravlja v nesrečo.
Na razvalinah novina uživi.
Na sedem let vsaka reč prav pride.
Na solncu toplo, sinu pri materi dobro.
Na srcu treznih, na jeziku pijanih (je resnica).
Nastreljen pes se strelbe boji.
Na svetu se le prerado zgodí, da evenk pravico preupije.
Naša hiša ga pogreša, ko grm tiča.
Natovari ter udari.
Navada druga natura.
Navada popada.
Navada vrača se rada.
Navika je velika.
Na volka kričé, lisico redé.
Na vsaki zemlji ne rase pšenica.
Na vsem svetu vse dobiš.
Ne bi dal, ko bi ga drl.
Ne bi se ubil, ko bi ga čez streho segnal.
Ne bo bôš umrl.
Ne bodi na vsaki kaši.
Ne bodi presladek, da se kdo s teboj ne posladka.
Ne bodi vsakega metla.
Ne boj se, naj pred psi ujedó.
Ne boj se! Ne boj se! koj bode ti bolje.
Nebojša je glavo izgubil.
Ne budi psa, kateri spava.
Neče ni pes gole kostí.
Nedolžna sraga se ne posuši, v nebesa puhtí.
Nedolžnosti slabi uzgled je ko na cvetju led.
Ne drži sto rubljev, mari drži sto drugov.
Ne jemo vsake tice, katera letí.
Ne hodi k vojvodi z jednim nosom! pojdi k njemu s
prinosom.

Nemarni ljudje ne obogate.

Nememu detetu niti mati ne more pomoči.

Ne molči, ko bi mu tri vozle na jezik naredil.

Ne morem ga s prsta sneti.

Ne neha beračiti, komur se palica v rokah ogreje.

Ne pečaj se s hujšim od sebe.

Ne preuzemi se v dobri sreči, niti se ne ponižaj v nesreči.

Ne prileže se vsaka roža za klobukom.

Ne prime se ga, ko bi mu v glavo ulival.

Ne prodajaj kože, dokler medved v brlogu tiči (spí).

Nesreča ne orje, ne seje, in vender dobro živi.

Nesreča ne spí.

Nesreča nikdar ne svetí.

Nesreča nikoli ne praznuje.

Nesreča ní nikoli ugnana.

Ne stoji na zemlji dom, stoji na ženi.

Neumen je tisti tič, ki se sramuje svojega gnezda.

Ne upaj možu, ki ne zna, kaj dela.

Ne užge se ogenj brez drv.

Ne veliko, pa to, kar je, dobro.

Nevolja redom gre.

Nevoščljivec bi rad blagor drugemu z očmi uničil.

Nevoščljivost nikoli ne miruje.

Nevoščljivost s srečo pogine.

Nezasluženo se rado oponosi.

Nezvan došel, nepošten pošel.

Nezvesti prijatelji so ko solnčne ure v deževju.

Ni bolj praznega človeka mimo tistega, ki je sam sebe poln.

Nič je dobro za oči.

Nič ne dokaže, kdor preveč dokazuje.

Nič ne recimo, nič ne bo.

Nič v ustih kruli po črevesu.

Ní dobro s snedenim žitom v mlin hoditi.

Ni fletna, pa je umetna.

Ní ga podjeda od hudega soseda.

Ní grdo, ako kdo kaj ne zna; a grdo je, ako se učiti
noče.

Ní jela brez dela.

Nikar lisici s prstom goščave ne kaži.

Nikdor ne gre rad prvi na led.

Nikoli ne kupuj, česar ne potrebuješ.

Nikoli ne prodajaj takih rečí, katerih ne moreš kupiti.

Ní kruha brez truda.

Ní ležečega sveta.

Ní moj lov, ní moj zajec.

Ní ne krop ne voda.

Ní nesreče brez sreče.

Ní očevine brez krčevine.

Ní planine brez doline.

Ní pošteno platno, toda koristno.

Ní prav, da medved kravo sné; ne prav, da krava v
goro gre.

Ní potreba se učiti čolati, (hromo hoditi), kadar je človek
bolan v nogah.

Ní priden, ki se velike ceste ogiba.

Nisem kuhan, ne pečen.

Nisem voda, ne krop.

Níti bodi med, da te jedó, níti jed, da te predó.

Ní tako oster, da bi mu ne bila lakota mojster.

Níti bodi med, níti bodi jed (strup).

Ní tič in ne miš.

Ní tisti siromak, kateri nikoli nič ní imel, nego tisti, ki
je imel, pa izgubil.

Ní treba starega volka klati učiti.

Ní umetna, pa fletna.

Ní vsak dan božič.

Ní vsak dan nedelja.

Ní vsak dan praznik.

Ní vsak mož, kateri ženo ima.

Ní vsak pijanec v ribi rojen.

Ní vse zlato, kar sije (kar se sveti).

Ní za gos seno.

Ní za krmačo sedlo.

Ní zlató vse svetló.

Ní žita brez kokolja.

Njegovo gospodarstvo po račje naprej gre.

Njemu je lahko; on ima zlate rude.

Njemu se moraš pritožiti, ki ti more preložiti.

Nobeden še ní učen z nebes padel.

Nobena pesem ni tako dolga, da bi je ne izpel.

Nobena tuga samodruga.

Nobene zime volk ní izjedel.

Noč človeku neprijateljica.

Noč ima ušesa, dan ima oči.

Noč ima svojo moč.

Nogo opravi v obe ostrogi.

Norec vrže v vodo kamen, katerega ne more deset
modrcev izvleči.

Nosi se ko srna, pa nima ne zrna.

Nova metla dobro mete.

Nov^e postave, nove zmešnjave.

Nov gospod, nova pravica.

Novo sito i na klinu visi.

Nov sneg, nov mraz.

Obečati in dati je preveč.

Obet dolg dela.

Obračaj plašč po vetru.

- Oči slepi.
Oči več vidijo od očesa.
Oči vse vidijo, samo sebe ne vidijo.
Od davi do drevi.
Od dela ni dobil, od leže ni sit.
Odkladki odpadki.
Od konca do kraja.
Od kruha puha.
Odlaski so odnaski.
Od leče klepeče.
Od lepote ni nič uzeti, pa jo vender hoče vsak imeti.
Od mladega drevesca vejico še lahko odčesneš, od starega
jo moraš odsekati.
O dobrih besedah se nihče ne izredí.
Od osla volne (hoče).
Od osla ne stori konja.
Od pogače skače.
Od prisiljenega prida ni prida.
Od rok do ust je dolga pot.
Od šale glava ne boli.
Od tega mleka ne bode sira.
Od vola uči se volič.
Od vola uči se orati volé.
Od vsake hiše pot v Rim.
Od vse kraje na božič ní mesa.
Od zdaj petdeset let ne bode ne nas, ne čevljev, ne dret.
Od zunaj lepo, od znotraj gnilo.
Od zunaj meden, od znotraj strupen.
Ogenj brez drv se ne užge.
Ogenj in slama ne ostane dolgo skupaj.
Ogenj in voda dobro služita, slabo gospodarita.
Ognja ne gasi ne s slamo, ne z oljem.
Okó gospodarjevo konja pase.
Okó in lice kaže vrednost device.

Okoli zlatega teleta svet na sapo pleše.

O kresi se dan obesi.

Okrpana suknja dobro greje.

On bode bogat, kadar pes rogat.

On je na oba kraja nož.

On je na same smehe.

On je tega potreben, ko pes palice.

On kozo drži, da mu jo drugi molzejo.

On se mu toliko smili, kolikor mesarju tele.

Opečen otrok ogenj upije.

Opeklo dete tudi na hladno piha.

Oponošen dar je črn pred Bogom.

O pustu na gorici, o veliki noči v izbici.

O pustu so zrele neveste, o postu pa preste.

Osel gre le enkrat na led.

Osla spraviš le enkrat na led.

Osel je vodo nosil, pa je žeje poginil.

Osel pravi: naj rase potlej trava ali ne, kadar mene ne bo.

Osel vodo nosil, moko komar.

Ostal sem sam, kakor berač na proščenju.

O svojih žuljih je malokdò obogatel.

Otroci in noreci resnico govoré.

V Otroci in stari ljudje brž jok stresejo.

Otrokom dá Bog srečo v spanju, odrasli pa se morajo
truditi za njo.

Ovca céla, volk sit, vkup ne more bit'.

Ovca živa, volk sit, vkup ne more bit'.

Ovsenjak je siromak.

Pala globoko, skoči visoko (voda).

Pala muha na medveda.

Palica ima dva kraja.

Palica ljudi jednači.

Pamet pride, blago izgine.

Pametni ljudjé pajka ujamejo.

Pametni se pri ognju ogreje, nespametni opeče.

Pasja kočá je tudi poslopje.

Pava lepša perje, ženo mož.

Pazi na besedo, ko pes na kost.

Peč je po zimi potrebna reč.

Pečeni golobje ne leté nobenemu v usta.

Pes boječ huje laje, nego grize.

Pes ima kosmata ušesa.

Pes ima kosmata ušesa; varuj se, da ti hlač ne pomeri.

Pes, kader laje, meži.

Pes, ki le molči in nič ne laja, globoko zobe zasaja.

Pes na mrvi leži, sam je ne jé, drugim ne dá.

Pes na slami leží, sam je ne jé, na druge reží.

Pes pade z brvi, da je brvi laže.

Pes psa drgljá.

Pes psa ne ugrizne z lepa.

Pes psu brat.

Pešec naj se s konjikom ne druží.

Pešec se s konjikom ne združí.

Petelin gre zgodaj spat in jame rano kokotat'.

Petelin ti bo hlače pomeril.

Petica mož.

Petica moží.

Pet reparjev petica.

Pevci pivci.

Pičen od kače od vrvi beží.

Pijancu se seneni voz ogne.

Pijančev konj dobro za krčmo vé.

Pijanec ima posebnega váruha.

Pijanec ima tri lastnosti: moder je, močen in bogat.

Pijanec je večén trpinec.

Pijanec se preobrne, kadar se v jamo zvrne.

Pijanec se preobrne, kadar se prekucne.

Pijancu se ogni sè senenim vozom.

Pijanka ciganka.

Pij, pa pameti ne zapij.

Pij! toda uma ne zapij.

Pišče kokoš uči!

Piškavega oreha je največ slišati.

Pitni bratje v mladosti, siromaštva svatje v starosti.

Piti in peti si je v rodu.

Plesali so, da je pod ječal in strop pokal.

Ples imajo miši, kadar ni mačke v hiši.

Pobiral se je, ko bi bil s sedla padel.

Pobiti pes se sleharnega kamna ustraši.

Pobožen v življenju ubožen, v Bogu bogat.

Pobožnost ni na prodaj.

Počasen si kakor sveto olje.

Počasi tudi daleč prideš.

Počasna voda več brega udere, nego deroča.

Podajaj z rokama, išči z nogama.

Podarjenemu konju ne glej na zobe.

Po delu plačilo.

Pod kožo smo vsi krvavi; na svojo moč naj nikdo nič
ne stavi.

Pod solncem je vse mogoče.

Pogorjanci pleve sejejo (t. j. sneg gre).

Pogosta družina, sloka živina.

Pogosta hvala je pridnosti slana.

Po hudi tovaršiji rada glava boli.

Pohvala možu poguba.

Pohvaljenemu biti nikomur ne preseda.

Po izgubi poštenja gre radost življenja.

Pojdeš po srenji klasje brat.

Pojdi rakom žvižgat.

Pojdi v božjem imenu, beraču je večkrat rečeno.

Pojdi se solit.

Poj! poj! poj! tiček moj! Kako bi pel, sem se ujel.

Po kateri poti zeló vozijo, nikoli trava ne rase.

Pokornih glav sablja ne seka.

Polagano je spametno.

Poln lonec rad uzkipí.

Poln želodec, prazne govorice.

Polž roge pokaže, kadar ga nihče ne vidi.

Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal.

Po malem konju trava uzrase.

Po mestih ljudjé besede cukré.

Pomlad in mladost ste jednakih lastnost'.

Pomladi vsaka bučelica krajcar.

Ponižnost je Bogu in ljudem ljuba.

Po noči je vsaka krava mavra.

Po noči se rada duša loči.

Ponukavca glava ne boli.

Ponva kotel zasmehuje.

Po povoženi cesti trava ne rase.

Po praznikih se človek delati uči.

Poprej si prebiral, zdaj pa pobiraj.

Poreden človek se hudobiji drugega veselí in čednosti
jezí.

Poreden drugim veden.

Porok je do smrti otrok.

Porok plačevalec.

Posel osel.

Po slabi tovaršiji rada glava boli.

Poslednja lisičja zvijača je, ko se stegne.

Poslednji krvave pete odnese.

Poslušaj me, ne glej me.

Po storjenem delu človek sladko počiva.

Post suh, gotov kruh.

Postave so kakor pajčevina; muhe držé, čmrlje izpusté.
Pošlji osla križem svet, nazaj ti pride uhàt ko pred.
Poštenjak se s poštenjakom druží, grešnik grešniku služi.
Poštenje je najboljše imenje.
Poštenje ljubo Bogu in ljudem.
Poštenje več veljá, nego sto oralov svetá.
Poštenost najdalje trpí.
Poštenje življenje.
Potajno oglje najhuje opeče.
Pot leden častí, hitro zvedení.
Po toči zastonj zvoníti.
Potoči žaba nogo, da i njo podkujó.
Potreba je mnogo iznašla.
Potrebo mosta še le spoznaš, če ga voda pobriše.
Potreben sem ko berač kruha.
Potrjen kruh in izkušen svet nikoli ne škodujeta.
Potrpežljivosti naj se bogatin od siromaka uči.
Potrpimo, da se beseda ohladí; še ne vemo, kaj ima
mož v žaklju.
Potrpljenje železne duri prebije.
Pot se vleče kakor tolmínska bližnjica.
Poučevati norca je toliko, kakor zdraviti mrliča.
Po vasi brez psov greš lahko brez palice.
Po vidu sokol, po glasu vran.
Povitice pridejo le v gosti.
Po vojni dosti junakov.
Po vojski kopje v trnje.
Po volji mu je, ko Rimljanu post.
Povrníl mi bó, ko vrabec prosó.
Povsod dobro, doma najboljše.
Povsod je vrag nevoščljivost raznesel.
Po zimi otrokom črešnje obetamo.
Pozni otroci, gotove sirote.
Pozno grmenje, rani glad.

- Prava snaga ne sega samó do praga.
Prava sreča se le enkrat ponuja.
Prave ljubezni sklep je močnejši, nego železen oklep.
Prave prijatelje izkušamo le v nesreči.
Pravica je umrla, resnici pa so oči izkopali.
Pravica oči kolje.
Pravico vsak hvali, pa vsak ne hrani.
Pravic veliko, pravice malo.
Pravi prijatelj ne bo časti ne imetja kratil.
Pravo blagodarnost malo ljudi pozna.
Pravo reci, pa gledaj ter uteci.
Prav reci, pa teci.
Prazen sod ima močen glas.
Prazen meh ne stoji po koncu.
Prazen sod zelo bobni.
Prazen voz se mora polnemu ogniti.
Prazna roka mrtvi druga.
Prazna vreča ne more kvišku stati.
Praznega skednja se miš hitro naveliča.
Praznik, post, dež in denarjev nič, štiri so pokore na
en dan.
Prazno slamo mlati.
Prebirač najde otirač.
Prebrisana glava, pa pridne roké, bogastvo so boljše,
nego zlate goré.
Prebrisana glava, pa pridne roké, boljše blago so, nego
zlate goré.
Pred postom nosi klobase k ustom.
Pred tatom je to varno, česar ne doseže.
Pred zakonom golobica, v zakonu orlica.
Pred zoro ní solnca.
Pregnana čednost se v strast izpremení.
Prej bi se bil smrti usmilil.
Prej je srajca, nego suknja.

- Prekladamo z rame na ramo, s kôl na kola.
Preklinjavec je sam svoj izdajavec.
Prekogledno malovredno.
Prepiravcu je krivo in ravno vse jeden kavelj.
Prepir z debelim koncem neha.
Prepovedan pot drži v prepovedan kot.
Prepovedan sad ima čudno slast.
Prerezane niti ne moreš več sceliti.
Presladko je neslano.
Preveč še s kruhom ni dobro.
Prevelika sila se sama ujé.
Previdnost nikjer ne škoduje.
Preuzetnost in napuh ne vesta, kako se služi kruh.
Preuzetnost je črv bogastva.
Preuzetnost in bahanje se samó tepe.
Preži, ko pes na kost.
Pri Bogu vse za delo na prodaj.
Pri brvi vodo brede.
Pri delu toliko opravi, kolikor žaba pri orehu.
Priden bi bil, ko bi za kaj bil.
Priden človek ima kruha, glad morí le lenuha.
Priden si, kadar spiš.
Pride pa mine.
Pridna gospodinja mora za pero čez plot skočiti.
Pridna žena je mišje vrste, zapravljivka kokošje.
Pridna žena tri ogle hiše podpira.
Pridnemu jeden danes več velja, nego lenuhu dva jutra.
Pridnemu možu lakota le v hišo gleda, v njo si ne upa.
Pri hudobnih ljudéh gre vse na smeh.
Prijatelja si ohrani, ki le prijateljstvo ljubi, po tvojem
ne kani.
Prijatelja spoznaš v nadlogi, zlato pa v ognju.
Prijatelj, ki vse potrjuje, nevaren je; ki posluša, še bolj.
Prijatelja sta, ko pes in mačka.

Pri kalni vodi celo svetilnica nič ne pomaga.
Pri kosti je mesa zadosti.
Prilizovalec, zalezovalec.
Priložnost greh dela.
Pri luči je dobro živeti in umreti.
Primaš! drži, kar imaš!
Pri peči ní nič reči.
Pri petju in jédi nikdar nikomur ní bilo hudo.
Pri praznem žepu je treba globoko seči.
Priprost doživi starost.
Prirojenih lastnosti nobeden ne ukrade.
Prisijalo bo solnce tudi pred naš prag.
Prisiljena reč ní dobra.
Prisiljen stan je zaničevan.
Pri suhem panju lahko ogenj netiti.
Pri tuji škodi se je lahko učiti.
Pri vas drva cepé, treske pa k nam leté.
Pri vsakem uboštvu je pol lenobe.
Prst mu molím, roko želi.
Prva ljubezen drugo ujé.
Prva nesreča človeka najbolj pogreje.
Prvo v jamo, drugo v slamo.
Psu, kateri raženj liže, pečenke ne zaupaj.
Pšenica je kraljica med zrnjem.
Pšenica pravi: Ti, vrzi mene v blato, bodem pa dala
ti zlato.
Ptíča po perju spoznaš.
Ptuja peka nima teka.
Pust pod stenó, velika noč za pečjo.

Raca na vodi.

Rad bi me v žlici vode utopil.

- Radi jednega vesla brod ne ostane.
Radi jedne muhe ne prede si pajek mreže.
Radi jedne same muhe ne veže si pajek mreže.
Rahla beseda srd utolaži.
Rahla beseda zlobnost utolaži.
Raje danes pečenega škrjanca, nego jutri kokoš.
Raje dobrim služim, nego slabim zapovedam.
Raje gre voda tri dni okolo, nego jeden dan v reber.
Raje junaški umreti, nego babinski živeti.
Raje s cesarjem, nego s pisarjem.
Raje stokrat umreti, nego delati žive dni tlako ponosnemu gospostvu.
Rak zajca lovi.
Rana ura, zlata ura.
Rane rože rade povenó.
Rani dež pa stare babe ples.
Rano v postelj in rano iz postelje.
Raven ravnemu drug.
Razvaline življenja novine.
Rečeno je rečeno.
Redka sreča brez nesreče.
Redki so prijatelji v nadlogi.
Redko umé gospodariti, kdor se ní učil služiti.
Resnica je nebeška rosa; da jo ohraniš, pripravljaj jej čisto posodo.
Resnica očí kolje.
Revež ne ve, kdaj je petek, kdaj svetek.
Revi je nadloga sestra.
Revščina je bogateu greh.
Reží se kotel loncu.
Ribe ní treba učiti plavati.
Ribič ribiča daleč vidi.
Ribo plavati učiš.
Rogal se kotel loncu, a obadva črna,

Roka roko pere, a obraz obedve.
Roka roko umiva.
Roka roko umije, obedve pa lice.
Rokodelstvo če ne teče, pa kaplja.
Rokodelstvo je gotovo jelstvo.
Ropoče ko klopotec.
Rudeča brada pol gada.
Rudeča brada rada zbada.

Sablja tvoja, roka moja.
Sadje je jelo dozarjati.
Sadje je les, ako ni kruha vmes.
Saj imaš glavo na pravem ročniku.
Saj nima jezika podraslega.
Saj še kokoš denarje ima.
Saj še mravljinec na starost izletí.
Saj ti ní na srcu izraslo (pravimo skopcu).
Sam, kakor volk v hosti.
Samec neugnanec.
Samičnjak polovičnjak.
Sam najbolje veš, kje se ti je treba praskati.
Sam se primi za nos.
Sam veš, kje te srbi.
Sam zá se, ko prase.
S časom vse mine.
S časom vse zabimo.
Sebi seješ, sebi požanješ.
Sedi krivo, a sodi pravo.
Sekiri podoba da ime, ali že seka, ali ne.
Senca visokih dreves se daleč razteza.
Sila hraste ruje.
Sila kola lomi.

Sila kola lomi, potreba jih pa nareja.

Sila moč premaga.

Sila ne moli Boga.

Sila nikdar ni mila.

Sila slamo lomi.

Silni premožni, zviti ubožni.

Sin moj, um svoj.

Siromaka povsod tepó.

Siromaštvo in kašelj se ne dasta zakriti.

Siromaštvo mati zdravja.

Sita vrana lačni ne verjame.

Sit se lahko posti.

Sitemu trebuhu še bel kruh ní všeč.

Sitna muha nikoli dolgo ne živi.

Sit sem te, kakor boba.

S katerega drevesa sadje samó pada, ní ga treba tresti.

S klobasami nikjer plotú ne zapletajo.

S klopi pod klop.

Skopost je hči norosti, varčnost hči modrosti.

S konja na osla.

Skopost s kupom rase.

S konja se je usedel na kozo.

Skopec šest dní v morje vidi.

„Skoro“ ní nikoli zajca ujel; „komaj“ ga pa je!

Skozi noč dan vidimo.

Skrb lase belí.

Skrbna gospodinja hiši tri ogle podpira.

Skrb ne pobeli samo las, nego zgrbi i lice.

Skrit berač je ježu podoben.

Slaba gospodinja je kakor kokoš, več ko imá, več razkopá.

Slaba paša dá pastirju delo.

Slaba pokveka najbolj veka,

Slaba sekira še nikoli ni bila s tnala ukradena.

Slab berač, kateri se ne more jedne hiše ogniti.

Slabe bukve, slaba jajca.

Slab groš več ljudi pozná.

Slab tič, ki ne more svojega perja nositi.

Sladna ljubezen in hudi mraz, oboje se ujé, ko pride čas.

Slaje je dajati, nego jemati.

Slava mojstra dela.

Sleharni ima prste k sebi obrnene.

Slepar, lakomnik — sosedá.

Sleparstvo je treba poznati, ali ga ne imenovati.

Slepec ne more slepca voditi.

Slepca za pot in bedaka za svet ne vprašaj.

Sloga jači, nesloga tlači.

Sloga je od Boga, nesloga od zloga.

Služba ní družba.

Služba pasja mati.

Smrt ima koso, ne sekire.

Smrti ni zdravila.

Smrt je slepa, od kraja pobira, nič ne izbira.

Smrt kosi od kraja.

Smrt nosi koso, ne sekire.

Smrt pobira, nič ne izbira.

Smrt pokoplje vse sovraštvo.

Smrt stare pokosí, mlade postrelí.

Smrt v ničem ne prebira.

Smrt vse omaja, nje kosa kosí od kraja.

Smrt vse ozdravi, kar bolí.

Smrt vse poravná.

Smrt zastonj.

Snaga in red je pol zdravja.

Snaga je Bogu draga.

Snaga je polovica blaga.

Snažnost vino pije.

Snedena je Martinova kaša, sklenena za letos paša.

Snočne vode ne izlij, dokler današnje še ní.

Sobota pogače vkup kota.

Solnce prigreva, bo dež.

Solnce uzhaja in zahaja dobrim in zlim.

Solza pobožnemu ne pada na tla, v večnost puhti.

Sova sokola ne izleže.

Sova senici glavana (pravi).

Sova sovo izvalí.

Sovražijo me, kot srake belo vrano.

S pametjo se je skregal.

Spi ko polh.

S pokušanjem se tudi nasitiš.

Spomin je človeku najzvestejši prijatelj.

Spoštena jediščina šola kreposti.

S prazno žlico vas hoče napitati.

Sraga nedolžnosti se ne posuši, v nebesa puhti.

Srajca je bliže od suknje.

Sramožljivost je temelj vseh čednosti.

Srce veselo kodeljo prelo.

Srebrn las je serosti kras.

Srebrno lepo, zlato še lepše.

Srebrno sedlo še ne stori dobrega konja.

Sreča človeka sreča.

Sreča človeka le sreča, ujeti se ne dá.

Sreča človeka prestrojí.

Sreča je okrogla.

Sreča je opotočna.

Sreča na razpotju sedi.

Sreča velika, pameti malo.

Srečen je, kdor svoj poklic doseže.

Srečen je ta, kdor ima pamet doma.

Srečen je ta, ki ima strasti, pa ne oblasti.

Srečen si, ako ne želiš, česar imeti ne moreš.

Srečnejši je ta, ki daje, nego oni, ki jemlje.

Srečnemu tuji prihajajo, nesrečnemu svoji odhajajo.

Srčnost velja.

Srednja pot, najboljša pot.

Sršeni, ose in bučele bodo vedno prepir imele.

Stanovitnost človeškega življenja je, kar stalnost pri kolesu.

S starega drevja sadje samó pada.

Stara mera, stara vera.

Stara navada železna podkova.

Stara navada železna srajca.

Stara petica, stara resnica.

Starca treba slušati, a za njim ne hoditi.

Star dvakrat otrok.

Stare babe sedem let v grobu živé.

Starega kozla rogovi krepčejši.

Starèga vina, starih prijateljev se drži.

Stare vere, starega vina, starih prijateljev se drži.

Stare vere, starih ljudi in starega denarja bodi ti vselej
mari.

Stare vrane ne pobirajo črvov blizu brane.

Starim ljudém gre nerado iz pesti.

Starih šeg ne vseh zatreti, novih ne vseh uzeti.

Star mož piti kupi, mlad kožo lupi.

Starost je priča, kako je kdo mladost preživel.

Starost nemarnost.

Starost ne pride sama.

Starost prihaja, moč odhaja.

Starost slabost.

Starost vsem lasé pobeli.

Star prijatelj, staro vino.

Steza časti je ledena gaz, ki hitro zvodeni.

Stiskana jače, više skače (voda).

Stoječ mlin, molčeč jezik ne koristita nič.

Stopaj gospodarjev gnojí njivo.

Strah dobra reč pri hiši.

Strah je v sredi votel, ob krajih ga nič ni.

Strasti so verige, katere imajo sebičnost za prvi sklep.

Strastna navada teška klada.

S trebuhom za kruhom.

Stržek naznanja snežek.

Stvora malo, kjer je mnogo besedi.

Suša jeden kos kruha sne, moča tri kosove.

Suhi panjevi lahko netilo.

Svet sicer delo slabo plačuje; ali kdor je delaven, v
jedinščini ne vzdihuje.

Sveteč projde v jeden dan.

Svet je lažnik; veliko obeta, pa malo da.

Svet vseh ljudi dom.

Svet je godlja, mi pa kuhalnice, da ga mešamo.

Svobodno trebuh na klin obesi.

Svoja glava, svoj svet.

Svoja hvala, cena mala.

Svoja roka, svoj gospod.

Svoja hvala se po blatu valja.

Ščet je ščet, gladi jo odzad ali spred.

Še cesarju je beraška palica namenjena.

Še konj se spotika četveronog.

Šel je v Beč, pa ga ne bode več.

Še lonci na polici se skregajo, da bi se pa ljudje ne.

Še mravlja se brani.

Še muha išče kruha.

Še od pastirja se kaj vednosti tirja.

Še pametni ljudje vodo kalé.

Še pes na spolovini erkne rad.

Še pes pri jedi rad mir ima.

Še pes ve, da je najboljšo meso pri kosti.

Še prsti na roki niso jednaki.

Še sam sebi nisi vselej zvest, kako bi ti drugi bil?

Še zajec rad teče tja, kjer se poleže.

Šiba novo mašo poje.

Šiba še nobenemu ni kosti zlomila, ali marsikaterega
zmodrila.

Šile za ognjilo.

Široko polje, mesta tesné.

Šivanka srebro in zlato predere, pa le gola ostane.

Škoda modri.

Šla bi baba v Rim, pa nima s čim.

Šli so čez prag, ko bi izsul grah.

Ta človek vé vsaki reči glas.

Tako se godi, da ga vsaka ne dobi; pa se tudi takó
piše, da si vsaka ga ne išče.

Ta ima namesto možganov slamo v glavi.

Ta je srake jedel.

Tak je, ko smrtno kosilo.

Takih je veliko, ki se priporočujejo, pa se nikoli ne pri-
poročé.

Taka je taka ljubljanska skleda; dalj ki jo neseš, dražja
je; večkrat jo vržeš, več jih je.

Tako je povedal, da nima ne repa ne glave.

Takrat je dobra pšenica, ko se ji uklanja žanjica.

Tam bodi premeden, kjer je kaj pomesti.

Ta pade, ki se upa ustati.

Tatiče obešajo, tatove izpuščajo.

Ta pomoč in pa zlomljena palica.

Tebe bom po smrt poslal.

Tat pred svojo senco beži.

Tega mi je treba, ko luknje v glavi.
Temu se moraš pritožiti, ki ti more preložiti.
Terjavcu ni treba stola ponujati.
Teško gospodarju, katerega posli učé.
Teško meni brez mene.
Teško povsod svojemu brez svojega.
Teško tuji hiši služiti, še teže si hišo pridobiti.
Ti bi rad, da bi bil volk sit, ovca pa cela.
Tice pečene nobenemu v usta ne leté.
Tico po perju spoznaš.
Tička po perju poznámo.
Tič tiča ujé, da meso jé.
Ti druge tice ne poznaš, ko žabo.
Ti druge tice ne poznaš, ko mačke.
Ti gospod, jaz gospod; kdo bo pa krave pasel?
Ti gospod, jaz gospod, hlapec kdo?
Tiha voda brege dere.
Tiha voda mostove pobira.
Tihe vode globoke jame kopajo.
Tihe vode globoko deró.
Tik sreče nesreča preží.
Ti meni, jaz tebi, najkrajša je pot in malo zmot.
Ti ne bi Bogu palice dal, da bi vraga udaril.
Ti očeta do praga, sin tebe čez prag.
Tistega ima Bog najraje, ki ga koj udari.
Tistega ní treba kregati, kateri sam sebe krega.
Tisti mi je brat, ki bi mi storil dobro rad.
Tisto učí, ki trdo molčí.
Ti za me, jaz za te, Bog za vse.
To bi bilo prav, ko bi le grablje imeli, vil pa ne.
To je grad in pristava.
To je kakor Markoljdesova vešala, sedaj previsoka, sedaj
prenizka, nikoli prav.
To je križ brez Boga.

- To je križ, pa Boga ní na njem.
To je tam, kjer krave skoz okna gledajo.
To je prišlo, kadar z batom na glavo.
To je tudi les, ki se ga boji pes.
To je tisti brez perja, pa še na me namerja.
Toliko ga bilo sram, kakor volka strah.
Toliko ga je sram, ko psa strah.
Toliko mara zanj, kolikor za lanski sneg.
Toliko mu je za dom, ko orlu za Noetovo barko.
Tolsti svinji hrbet mažeš.
To mi boš vrnil, kadar vrabec prosó.
To mi je plug in brana.
To mu je ljubo, ko psu palica.
Topel kožuh je boljši, nego ves rod.
Toplo, pa ne ko leto; dobra, pa ne ko mati.
To se bo zgodilo, kadar bo nedelja v petek.
To so tiči brez perja.
Trda izreja dobra volja.
Trda kamena nikdar dobre moke ne zmeljeta.
Trdo na trdo se rado razruši.
Trdovratniku takrat v uho počí, ko mu smrt na zatilnik skoči.
Treba piti ali iti.
Trebuhí so gluhi.
Trebuh kakor zlodej! starih dobrot ne pomni.
Trebuh nima ušes.
Treh reči se ne sme človek braniti: dela, kruha in spoznati Boga.
Trepeče, kakor šiba na vodi.
Tres z vedrega neba ne padege.
Trezen misli, pijan pové.
Trikrat v letu se kmetu od brade cedí (kadar je semenj, kadar kolje in kadar kuma pogačo prinese).
Tri dni melje, pol drug dan poje.

Trpim kakor kamen na potu.
Trši oreh, manjše jedro ima.
Tudi gosi včasí na ledu spodrknje.
Tudi iz malega grma velik tič izleti.
Tudi jaz vem, kaj je slano.
Tudi kamen se z mahom obrase na jednom mestu.
Tudi, kar je dobro, koj ne obvelja.
Tudi modri možjé včasí grešé.
Tudi nadloga je od Boga.
Tudi pijana kokoš vé, kaj je jastreb.
Tudi po zimi more toplo biti in o dežju solnce sijati.
Tudi priprosti jo znajo zagosti.
Tudi pri živini je čėja prva stvar.
Tudi ravno ní vselej pripravno.
Tudi slepa kokoš najde zrno.
Tudi stare koze rade sol ližejo.
Tudi štete ovcé volk pojé.
Tudi voda ima zobe.
Tuja šega domače zbega.
Tuja vrata si je na hrbet obesil.
Tuja zemlja ubija človeka.
Tu je Jurij s pušo!
Tukaj na kraju, tam na sredi v rajú.
Tvoja glava, tvoj svét.

Ubog mlinar z dobro vestjo.
Uboštvo kruši moštvo.
Uboštvo kruši moža.
Ubožen kardelj ima vsega dovelj.
Ubožni premožni.
Učenec pri slabem učeniku učen je, ko pri dimu kuhana jed.

Udri zlo, da je gorje.
Ukradena reč za gospodarjem vrišči.
Uma mnogo, denarjev nič.
Uma mnogo, denarjev malo.
Ume se na to, ko zajec na boben.
Um za morjem, smrt za vratom.
Upala mu sekira v med.
Upanje je ogelni kamen človeškega življenja.
Uprašanje je skopuh izmislil.
Upije nanj, ko na belo vrano.
Uradnik ukradnik.
Ura enkrat zamujena ne pride nobena.
Urica se ne dá ujeti.
Uzemi ženico sebi vrstnico.

Varuj se tistih maček, katere spredaj ližejo in zadaj
praskajo.

V cokljah ne hodi zajcev lovit.
Včasi teče pes, včasi zajec.
Včeraj skrito, danes očito.
Več ima, bolj mrmra.
Več ima, manj dá.
Večja šara, večja kvara.
Več je dnov, nego klobas.
Več je dolžan, nego bi se prodal.
Več je vredna domača gruda, nego na tujem zlata ruda.
Več ko je lažnikov, laže zveš resnico.
Večkrat bit nego sit.
Več oči več vidi.
Več postav, več zmešnjav in več težav.
Več potokov reko naredé.
Več velja prihranjeno jajce, nego sneden vol.

Več vreden pošten glas, nego srebrn pas.

Vednosti ne zajemamo s korcem.

Vednost je moč.

Veleva, kdor more; uboga, kdor mora.

Velika riba malo požré.

Velika praska malo haska.

Velika se rana težkó zaceli.

Velika tica velikega gnezda potrebuje.

Velik blagoslov vse praznike v prstih ima.

Velike gospode prošnja gotovo povelje.

Velike tice veliko gnezdo.

Velike skrbi zgodaj lasé ubelé.

Velik gospod velik strah naredí, pa tudi veliko oprostí.

Veliko bi platna potreboval, da bi vsem ljudem usta
zašil.

Veliko bogastvo, velika skrb.

Veliko drevje dolgo rase, a za čas pade.

Veliko drevje dolgo rase, naglo pade.

Veliko jih ljubi, toda malo snubi.

Veliko kokodajec, malo jajec.

Veliko krika, pa malo volne; kakor tisti, ki je prašiča
strigel.

Veliko še imajo ljudje, le dosti nikoli.

Velik otrok sive lase dela.

Venec na glavi, pa strgani rokavi.

Veselim se ga, kakor solnčnega izhoda.

Veselje in žalost si roko podajeta.

Veselo srce pol zdravja.

Veselo srce kaže lahko vest.

Veselo srce kodeljo prede.

Ves svet oko božje.

V hudi nevarnosti spoznamo zvedenega brodnika.

Videla baba muho na zvoniku, a zvonika ní videla.

Videla konja kovati, uzdignila žaba nogo.

- Vid hromih ljudi hrometi uči.
Vigredni snežiči so hišni volčiči.
Vince kiselo, srce ne veselo.
Vince kiselo, srce veselo.
Vinograd noče molitve, hoče motike.
Vino ne govori: hodi, nego: sedi.
Vino še modrea znori.
Vinski ključ vse odpira.
Visokim smrekam vihar vrhe lomi.
Visoko glavo nosi prazen klas: prazen sod ima velik glas.
Visoko leta, nizko obsedi.
Visoko letal, nizko padel.
Višjemu prijenjaj, nižjemu prizanesi.
Višji je grad, večji v njem prebiva tat.
V jajcu išče dlake.
V jeseni za vsakim grmom dež.
V koprivo ne trešči.
V kotu nikomur na potu.
V kupi se jih je več utopilo, nego v morju potonilo.
Vlači se kakor megla brez vetra.
V Ljubljani repo z nožem belijo.
V Loki se s koljem in žakljem tepo.
V nebo ní lahko.
V nebó ni perut, na zemljo pot blizu.
Voda bistra, ladja gnila.
Voda teče, mlini meljó.
Vodo v Savo nositi.
Volja je dobra, a meso slabo.
Vol je vol, če mu tudi roge odbiješ.
Volk dlako izpremeni, a naravi nikdar.
Volk malo hvale ve, ko oveo poje.
Volk ne požré zime.
Volk sit in ovea cela ne more biti.

Volku ní treba šume kazati.
Volk volka ne ujé.
Volk že vé, s čim si zobe iztrebi.
V petek je slab začetek.
V petek smeh, v soboto in nedeljo jok.
V planini pride živina do kostí, v hlevu do masti.
V premislekih bodi podoben polžu, v dejanju tici.
Vrag ní, kakor ga kažejo.
Vrana vrani ne izkljuje oči.
Vrelo kašo je treba pihati.
Vreme nikogar ne čaka.
Vreme nosi svoje breme.
V Rim vodi mnogo potov.
Vrti se ko muha v močniku.
Vsaka buča za svoj grljan visi.
Vsaka kača ima svoj strup.
Vsaka kočka je na svojem gnezdu jaka.
Vsaka koklja pred svoje piške brska.
Vsaka noč ima svojo moč.
Vsaka nova metla iz začetka dobro pometa.
Vsaka pesem ima jeden konec.
Vsaka pot ne drži domov.
Vsaka povodenj se uteče.
Vsaka reč ima svoj čas.
Vsaka reč ima svojo solnčno in senčno stran.
Vsaka reč ima svoj prav.
Vsaka reč le jeden časek trpi.
Vsaka roža ima dračje.
Vsaka sanja pol resnice.
Vsaka slama svojo burjo, vsaka glava svojo pamet.
Vsaka slika ima svojo priliko.
Vsaka tica rada tja leti, kjer se je izvalila.
Vsak berač svojo malho hvali.
Vsak bi tepel, ko bi kdo držal.

- Vsak Cigan svojo kobilo hvali.
Vsak človek ima svoj prav.
Vsak človek jedenkrat znori.
Vsakemu se svoje najlepše zdí.
Vsake vrste ljudi rado vkup letí.
Vsak ima prste k sebi obrnene.
Vsak ima svojega črva v nedru.
Vsak ima svojo šego.
Vsak je sebi najrajši.
Vsak je svoje sreče kovač.
Vsak je v svoj žep moder.
Vsak konjederec svojo kobilo hvali.
Vsak mlinar vodi vodo na svoj mlin.
Vsak na svoj mlin vodo navrača.
Vsak ni za vse.
Vsako čudo za tri dni.
Vsako zlo za bolje.
Vsak okolo svojega vrta lahko gradi.
Vsako oko ima svojega slikarja.
Vsak pod svojim plaščem ravna.
Vsak pometaj pred svojim pragom.
Vsak po svoje, dejal je tisti, ki je kravo s svedrom
drl.
Vsak po svojo smojko v ogenj sezi.
Vsak pravi: Daj, daj, daj; nobenega ni, da bi rekel:
Na, na, na!
Vsak sam ve, kje ga čevelj žuli.
Vsak sebi gospodar.
Vsak si pomore, kakor more.
Vsak v svoj sak.
Vsak svoj konec doseže, ali cilja ne.
Vsak v svoj rog trobi.
Vsak za se.
Vsak za se, Bog za vse.

Vse blago za delo na prodaj.
Vseh del mojster, vseh rev gospodar.
Vse je naše, koder veter maše.
Vse je na veter spustil.
Vseh križev se človek navadi.
Vse je pripravljeno za peka, samo moke ni.
Vse je res, če ni laži vmes.
Vse je spraval pod streho svojega slabega života (vse je popil).
Vse mačke so po noči črne.
Vsem dobro privošči, sebi pa najboljše.
Vsem ljudém ní ustreči.
Vsem ljudem še Bog ne naredi prav.
Vse sem prestal, samo breskovih pišek mi niso na glavi drobili.
Vse veselje hitro mine, vsaka sreča hitro izgine.
Vsi gremo v krtovo (deželo).
Vsi ljudje vse vedo.
Vsi smo, da se usmili Bogú.
Vsi so grablje, vile nobeden.
Vso noč so pili, pa le sam tobak.
V sredi, v zlati skledi.
V to se utika, kar ga mika.
V trebuh in plot je vse dobro.
V vigredi vsaka bučela krajcar.
V visok stolp rada strela trešči.
V zlogi bo takrat svet, ko se bo hodila muha s pajkom na solnce gret.

Za cekine petice, ne slepijo lisice.
Za časa začne žgati, kar če kopriva postati,
Začetek unetek,

Zadovoljnež ima brž dosti.

Zadovoljnost je največja sreča na svetu.

Za glavo ribo zagrabi, ako ti ne zdrkne.

Zakon brez otrok, brez solnca dan.

Za konjem naj gre še uzda.

Za lakoto umreti je huje, nego zgoreti.

Za misli ní nobene uzde.

Zanesi se na tujo kašo pri svoji domá.

Za pridnega za vsakim grmom kos kruha, pod vsakim
kamenom krajcar.

Za pridnega za vsakim grmom petica.

Zarečenega kruha veliko se sne.

Za siromakom vsak pes laje.

Zato kovač klešče ima, da z golo ne prime.

Za to se le mrzle vode napij.

Zaupanje v zdravnika več pomore, nego zdravila.

Za vsakim grmom petica.

Zažgati je lahko, hud ogenj pogasiti pa teškó.

Z dežjá pod kap.

Zdravje gor po niti, doli po curku.

Zdrav ko riba.

Združili se bodo, ko lisičja družina pri krznarju.

Zet zna uzet', ne dat'.

Zgodaj začne žgati, kar kopriva ima ostati.

Zgodaj v posteljo, zgodaj iz postelje.

Z gosti na kosti.

Zima je bela ko golob, pa je volčjih zob.

Zime volk ne ujé.

Z jedno daje, z dvema jemlje.

Z jedno roko daje, z drugo že jemlje.

Z jedno roko daje, z dvema pa jemlje.

Zla kočá témnica.

Zlata roka železna vrata prebije.

Zlata veriga ne da svobode.

Zlatemu maliku se vse klanja.
Zlat ima v prahu vrednost, katero v mošnji.
Zlat ključ vsaka vrata odpre.
Zlato kadar govori, vsak molčí.
Zlato lepo, pamet lepša.
Zlato ne govori, pa more vse.
Zlato orožje, gotova premaga.
Zlato orožje, gotova zmaga.
Zla trava hitro rase.
Zlo spredeno, lahko zmedeno.
Zložneje ideš, daleje prideš.
Zmerno jesti in piti, to je zdravo za dušo in teló, pa
tudi za mošnjó.
Zmiraj o tem govori, kakor Cigan o belem kruhu.
Zna več, nego hruške peči.
Zna vrag mnogo, ker je star.
Zób dosti, kruha malo.
Zrela hruška sama pade.
Zrelo jabolko samo pade.
Z velikimi gospodi ní varno igrati, še manj jim poso-
jevati.
Z veliko gospodo ní dobro črešenj zobati.
Zvest posel je malokdaj službe prosil.
Zvita struga počasi teče, ali hudo dere.
Zunaj lepota, znotraj praznota.
Zunaj lep, znotraj slep.

Žalost in tuga je strupena kuga.
Žareča zarja naznanja piharja.
Žejen konj motne vode ne gleda.
Železo kuj, dokler je žareče.
Želodeca ni moči pregovoriti ali preupiti.

Že mu voda v zobe teče.

Žena drži hiši tri ogle in še četrtega možu pomaga.

Žena gospodar, volk mesar.

Žena hiši tri ogle drži, mož le jednega.

Žena kruh peče, nobenega poleg sebe neče.

Ženi se bliže, ko moreš, botri se dalje, ko moreš.

Ženi sine, kadar hočeš; ženi hčere, kadar moreš.

Ženitev je uganitev.

Ženiti se je treba z ušesi, pa ne z očmi.

Ženske imajo od božiča do pusta — dolga usta.

Ženske jok, pa mačkine solze.

Ženske imajo dolge lase, pamet kratko.

Žensko oko je ko sosedovo dno.

Ženske so dolgih las, pa kratkih misli, kratke vere.

Že veljá, kamor srce pelja.

Žganci streho deró, štruklji po svetu ženó.

Živemu človeku se vse pripetí, mrtvemu jama.

Živi prostó, doživiš let stó.

Življenje žaljenje.

Žlahta strgana plahta.

Ž njeno lepoto je čez poldan.

Ž njim se ní na solncu greti.

Vremenska prorokovanja v obliki pregovorov.

1. Prosinec.

Kakeršno bode vreme na prvi dan, takšen bode tudi veliki srpan, suh ali moker.

Kakeršno je bilo Makarja (2.) vreme, takšno prihodnjega kimovca je.

Če svetih treh kraljev dan jasen bo, za dolgo zimo varuj senó.

Solnce sv. Pavla puščavnika (10.) obilo žita in vina dá; če pa sneži, žito se draží.

Če na sv. Pavla solnce sije,
Tistikrat žito dobro dozori,
Gornik dosti vina v sode ulije,
In po volji kmetu se godí.

Svetega Pavla če jasno nebó,
Dobra bo letina! že stari pojó.

Sveti Fabijan in Boštjan (20.), sok v drevju pognan.

Če svetega Vinka (22.) solnce peče, obilo vina v sode teče.

Če sv. Vincene ima solnčno vremé, dobro je za žito in vinske goré.

Kakó okoli Vincenca biló, takó čez leto ostalo bo.

Če Vincenca solnce peče,
Dobro vince dozori,
Ki po grlu gladko teče,
Motne dela ti oči.

Če sv. Pavel (25.) po kopnem primaha, sv. Jurij po
snegu jaha.

Če svetega Pavla dan je oblačen, bode trebuh čez leto
velikokrat lačen;

Če ta dan megla stoji,
Bo mnogo bolnih ljudi.

Lepo in jasno Pavla spreobrnenje rodovitnega leta je
znamenje.

Kadar Šent Pavla sneží ali deží,
Letina slaba in huda pretí.

Če prosinca grmi, slabo vreme sledi.

Če prosinca ní snegá, to ga mali traven dá.

Če prosinec ne zmrzuje, ne sneží, rad sušec to nadomesti.

Če prosinca zeló lisica laje, huda zima še potem nastaje.

Jasni dnevi prosenca so veselje Dolenjca.

Je prosinca mokrilo, bo grozdje slabo storilo.

Malo vode prosinca, daje preobilo vinca; prosinec mno-
gokrat naznanja v vodi, da malo bo v sodi.

Prosinca gorkota — v jeseni sirota.

Prosinec mili — Bog se usmili!

Prosinec mrzel da poka, sadje v jeseni in moka.

Vidiš prosinca komarjev igrati, treba je s senom prav
varčno ravnati.

V prosincu toplota — v svečanu mrzlota.

V prosincu zelena ledina, slabo še bo gleštala živina.

2. Svečan.

Ako je svečnica zelena, bo cvetna nedelja snežéna.

Bolje je volka v hlevu imeti, nego se v solncu o sveč-
nici greti.

Če jazbec pred luknjo na solncu je zdaj, gre zopet za štiri tedne v luknjo nazaj.

Če na svečnico deží, skoro se pomlad oglasi.

Če na svečnico sneží, to se vigred že glasi.

Če na svečnico poprej od strehe nego od sveče kane, še hujša zima, kakor je bila do zdaj, nastane.

Jasen in solnčen svečnice dan ženam obeta dobro za lan.

Je svečnica topla, solnčnega vremena; bučele bogate, dobrega plemena.

Kaplja če od sveče, pred nego od strehe teče, huda zima še norí kakih sedemdvajset dní.

Kolikor pred svečnico škrjanec žvrgolí, toliko po svečnici slišati ga ní.

Ko svečnica pride, skoro zima otide.

Na svečnico dež in Blaževo — veliko v jeseni vina bo. Oblačna svečnica — vesela kmetica.

Prvo toplo iskrico — Bog nam dá na svečnico.

Svečnica jasna obeta čebelicam hasna.

Svečnica zelena, velika noč snežéna.

Svečnice dan, zima je van; to je laž, pravi sv. Blaž.

Ljubi sveti Blaž! glej, da dežja daš!

Sveta Rotija (6.) navadno ima malone vsako zimo največ snega.

Če svetega Petra stol mrzí, dolgo časa zima še trpí.

Petra stola (22.) zima dolgo ne odkima.

Sveti Matija (25.) led razbija; če ga ní, pa ga naredí.

Če svetega Matije zmrzuje, še štirideset dní mrazu prorokuje.

Ako je preveč toplo svečana, malit'ravna še počiva hrana; ako pa je svečana mraz, malit'ravna se potí obraz.

Če konec svečana sever brije, dobre nam letine up zasije.

Če v svečanu mačka na solncu leži, v sušcu spet rada na peč pribeží.

Po svetem Matiji ne gre lisjak čez led domú.
O svečnici če burje ní, še malitravna kaj norí.
O svečnici mušice, poznej še rokovice.
Rajši vidim svečana na polju volká, nego tamkaj hoditi
v srajei možá.
Svečan stegne dan.

3. Sušec.

Če štiridesetih mučenikov dan (10.) še zmrzuje, še štiri-
deset mrzlih noči prorokuje.
Če štiridesetih mučenikov ní lepó, i štirideset dní potem
ne bo.
O sv. Gregorju (12.) lisjak gre pred duri; če slabo je
vreme, nazaj več ne gre; je vreme lepó, gre za
štirinajst dní domóv.
Če lepo je vreme na Jožefovo (19.), naj veselo bo srce
kmetovo.
Svetega Gabrijela (24.) če zmrzuje, potlej slana nič, več
ne škoduje.
Kadar je Šmarna (25.) v postu prav gorkó, i prihodnje
leto bo topló; če tega dné trto lahko izruješ, tisto
pomlad nič več ne zmrzuje.
Svetega Roperta (27.) jasno nebó, bode malega srpana
baš takó.
Ako sušca grmí, dobra letina prihiti.
Če sušca dolgo sneg leží, to setev prav močno morí.
Če jagnjeta v sušcu na tratah norcé, rada aprila mirno
v hlevu ležé.
Če je v sušcu zemlja preveč pila, bode po leti toliko manj
dobila.
Če vodi sušec ovce na paše zelene, april jih nazaj v
hleve zažene.
Če se sušca dá orati, aprila bode ti jokati.

Če sušca grmí, lakota beží.

Če sušec prah okrog pométa, prav dobro letino nam obeta.

Če sušec z glávo ne zmaje, z repom pa rad vije.

Ima v pustu solnce že moč, mrzla bode velika noč.

Kar že sušca zelení, rado se še posuší.

Kadar je sušca že zeleno, redko leto je plemeno.

Kolikorkrat sušca megla stojí, tolikokrat po leti ploha prigrmí.

Kolikor megle sušca je, toliko po leti dežja gre.

Kolikorkrat je v sušcu slana, toliko dní stoji megla srpana.

Sušca prah obveljá, kakor kepa zlatá.

Sušca sneg je setvam kreg.

Sušca veliko megle dobro nam leto daje.

Sušca goste meglé plohe poletne redé.

Suščev prah in kup zlatá, iste vrednosti obá.

Suščev prah gre z zlatom na vago.

Sušec če z rilcem ne rije, rad potem z repom zavije.

Sušec rad rep vije.

4. Mali traven.

Svetega Tibureja (10.) polje zeleno, dobra bo letina, zrnje jekleno.

Če se ob Jurjevem (24.) krokar lahko v žitu skrije, mlatič jeseni mnogo cepcev razbije.

Kolikor dní so žabe pred svetim Jurijem regljale, toliko dní po svetem Juriju bodo molčale.

Sv. Jurij kaže duri.

Svetega Jurija luža, o kresu suša.

Svetega Jurija dež in svetega Petra suša, raduje se kmetovaleu duša.

Sveti Jurij zakuri in odpre nam duri.

Svetega Jurija dan je pravi čas, da nam rž pokaže prvi klas.

Kolikor žabe pred Markom, ravno toliko potlej nehajo. Dež pred velikitravnom tisto noč, pride dobra letina v pomoč.

Če češminje brhko cvete, rž rada bogato daje.

Če malega travna toplo dežuje, rodovitno leto oznanjuje.

Če malega travna grmí, slane več se kmet ne bojí.

Če na veliki petek dežuje, dobro se leto nam napoveduje.

Če sušca sneg kazí, malega travna sneg gnojí.

Kadar murva že brstí, slane več se bati ní.

Kolikor bolj zgodaj drenulje cveté, toliko poprej se srpovi glasé.

Malega travna jasnó in lepó, veliki traven toliko huje bo.

Malitravna če grmí, slane več se bati ní.

Prezgodaj toplota, potlejšnja mrzlota.

Več ko ima leto dní, aprila vreme se izpremeni.

5. Vélíki traven.

Ako Trijakov (1.) dan dežuje, dobro letino oznanjuje.

Če Pankraca (12.) solnce peče, sladko vince v klet poteče.

Po svetem Servati (13.) ní mraza se bati.

Sveti Pankracij, Servacij, Bonifacij (12., 13., 14) so ledeni radi vsi; če pa prej ní slane bilo, i pozneje ne bo mrazilo.

Če je na svetega Urbana (25.) lepó, rado suší se po leti senó.

Če sveti Urban greje zeló, trgatva dobra bo.

Če Urban suší in sveti Vid močí, bode prav za žejne ljudi.

Kakor je vreme svetega Urbaná, takó bo tudi malisrpana.

Na svetega Urbana solnce gorkó, obilno bo vina, bode sladkó; če pa ta dan prirosí, trta le eviček rodi.

Sveti Urban jasen, jeseni hasen.

Binkoštno blato, leto bogato.

Če sušec suši, april deži in majnik hladí, kašte, omare
in sode polní.

Hladen majnik ti gotovo dá slame dosti in tudi sená.

O binkoštih zrele jagodice so dobrega vinca glasnice.

Poln voz sená je vreden maja rojev jeden.

Pozneje ko beli trn cvetí, slabeje trava in žito stojí.

Trte če o polni luni cveté, polne, žlahtne grozde obrodé.

Vélikega travna mokrota, malega srpana suhota.

Vélikitravna če pogostoma grmí, kmet se dobri letini veselí.

Véliki traven moker, rožnik pa mlačen, kmet tisto leto
bo žejen in lačen.

Zgodnje pomladno grmenje, pozne lakote tuljenje.

6. Rožnik.

Lepo li je solnčno vreme tega dné (1.), kmetje se dobri
letini veselé.

Ako sv. Medarda (8.) dan dežuje, štirideset dní dež še
naletuje.

Kakor bo vreme Medarda se kazalo, takšno bode šest
tednov ostalo.

Če svetega Barnaba (11.) deží, bodo jeseni grozdja polne
kadí.

Dež o svetem Vidu (15.) nič ječmenu k pridu.

Pred sv. Vidom muhe napovedujejo dneve prav suhe.

Sveti Vid je češenj sit.

Urbanovo solnce in Vidov dež, prav dobrega leta upati
smeš.

Če trs pred sv. Vidom ocvete, dobrega vina se nadejati
smete.

Megla na dan sv. Vida je pšenici malo prida.

Dež na sv. Janža (24.) slabo leto nareja, solnce naj se
raje „pratiki“ smeja.

Kakor je vreme kresnic (24.), takó bo tudi žanjic.

Če na kresni dan dežuje, orehom slabo prorokuje.

O kresi se dan obesi.

Ako dežuje svetega Ladislaja, dež prav dolgo zemljo še napaja.

Če je v dežju trtni cvet, malo teče vina v klet.

Če rešnjega telesa dan deží, žitno leto nič kaj prida ní.

Če rožnika solnce pripeka, pohlevno deží, veliko obeta žita, strdí.

Če rožnika toplo dežuje, kašte in ulnjáke napolnjuje.

Kakeršno vreme je rožnika bilo, bode i grudna se ponovilo.

Kukovica dolgo po kresu če kuka, dragota in glad v deželo pokuka.

Pred kresom prosi, naj deží; potem prositi treba ní.

Preveč dežja v rožnicvetu nič kaj ní po volji kmetu.

Rožnika mrzlo deževanje, slabo za vino in panje.

Rožnik deževen, vincar reven.

Trta že o lepem vremenu ocveta, vina obilno Dolenjcu obeta.

7. Mali srpan.

Če mati božja v dežju leto (2.) obiskuje, nazaj s hriba tudi v dežju pripotuje (16.) in dež za štiri tedne oznanjuje.

Drugi dan malega srpana lepó, tudi še štirideset dní bo takó.

Drugi dan malega srpana grdó, tudi še štirideset dní bo mokró.

Dež na dan Cirila in Metoda (5.), orehe in kostanj do mala ogloda.

Kakor se kaže vreme ta dan (10.), tako bosta mali in véliki srpan.

Ako je sv. Marjete dan (12.) deževen, lešnjik tisto leto bo črviven.

Če svete Marjete deževalo bo, teškó boš pod streho spravil senó.

Svete Magdalene če deží, dolgo slabo vreme nam pretí. Ako se Magdalena (22.) solzí, rado potem še bolj deží. Čisti zrak o svetem Jakobu ti shrambe žita polní.

Kakor sveti Jakob (25.) do poldne vremí, takó bo i pred božičem te dní; in popoldnevno vreme tega dné ti pobožično vreme pové.

Na nebu bela megla tega dné prihodnjo hudo zimo napové.

Pred svetim Jakobom tri dni lepó, rž prav redno dozorela bo.

Je tega meseca presuhó, ostane grozdje prav drobnó. Mrzel in moker mali srpán, trtnemu sadu močnó je v bran.

Pasji dnevi mrzli in deževni vincarju so res močno teževni.

8. Véliki srpan.

O Porcijunkuli (2.) če vročina, huda bo prihodnja zima. Sveti Lorenc (10.) če jasen, tudi grozd bo strden, in vincar bo glasen, prijetna jesen.

Svetega Lorenca grozdje mehκό, vincar obeta si vino sladkó.

Kadar velikišmarna (15.) solnce peče, tedaj dobro vino v sod poteče.

Po vremenu svetega Jerneja (24.) rada cela jesen se nareja.

Sv. Jerneja meglice popijejo strd za potíce.

Šent Jerneja če je slana, bo gotovo še zijala vrana.

Dež na svetega Janeza (29.) glave, rad storí orehe piškave.

Kakor zadnji srpan vremení, takó cela jesen se drží.

Če se avgusta po gorah kadí, kupi si kožuh za zimske nočí.

Če se megla zjutraj v zrak vzdiguje, slabo vreme napoveduje; če pa zemlja meglo posrka, lepo vreme na vrata trka.

Solnce srpana grozdje mečí, z medom naudana ajda diší.

Srpana če veter zvedrí, vreme dolgo še trpí.

Veliki srpan kar ne skuha, kimovec tudi ne prekuha.

Velike maše solnce dá dosti vina sladkega.

9. Kimovec.

Kakor bo vreme Šent Ila (1.) kazalo, bode i celi mesec ostalo.

Til oblačen, meglén: grda, deževna jesén.

Tila če jasno, gorkó: štiri bo še tedne vedró.

Če je sveti Matevž (21.) vedrén, prijetna bode še jesén.

Mavricija dan (22.) jasno nebó, vetrovi po zimi hudo brijó.

Mavricija dan če solnce sije, po zimi huda sapa brije.

Če sveti Mihel v želodu leži, obilno nam božič s snegom gnoji.

Če o Mihaljem žrjavi še ne gredó, še pred božičem zime k nam ne bo.

Če pred Mihaljem jasna je noč, bode i zime vélika moč.

Če zeló zgodaj preselijo se tiči, hudo čutijo zimo o božiči.

Kadar prve dni kimovca prav pogostoma grmí, k letu obilno bo tepkovca, pšenice in rží.

Kakeršen kimovec, takšen sušec.

Kakeršno vreme na malo mašo nastane, rado potem še dva meseca ostane.

Kakeršno vreme o kimovca mlaju, takšno celo jesen je najraje.

Mala máša za suknjo vpraša, in lastovké od nas bežé.

O svetem Mihalu če grmí, viharjev veliko po zimi bučí.

Slana pred svetim Mihalom če pada, tolikokrat k letu o Trijakih je rada.

Sveti Mihal če veliko šišek dá, zgodnja bo zima in veliko snega.

Topla jesen ti oznanjuje, da se pomladi zima teškó odmakuje.

Zdolec in sever z Mihalom v boj, gorjé ti po zimi i za pečjoj.

10. Vinotok.

Sveti Gal (16.) suhoten oznanjuje, da k letu suša pripotuje.

Sveti Luka (18.), sneg prikuka.

Kakor sv. Urše dan (21.), bode i po zimi stan.

Kakeršno vreme Urša prinese, takó se rada zima obnese.

Dan sv. Urše si zelje sè zelnika spravi, da ti ga vreme Šimona in Jude (28.) v nič ne pripravi.

Ako nerado drevje obletí, marsikdo se zime še bojí.

Ako zgodaj listje z drevja pade, njive so rodovitne rade.

Če blizu debela list obleta, dobro letino nam obeta.

Če hrast še listje obdrží, bode mraz vse zimske dní.

Če listje odpalo blizu debela leží, prihodnje nam leto obilo rodí.

Če nerado pada listje z drevesa, pomladi je gosenic veliko in mrčesa.

Če zima s početka ne piha, rada pa z repom udriha.

Če vinotoka mraz in huda burja brije, pa prošincea in svečana ljubo solnce sije.

Ko žrjav letí na tuje, brž se zima približuje.

Listje če zgodaj odpade, sneg potem skoro zapade.

Na lužah stržèk, blizu je snežèk.

Počasen listja pad, dosti gosenic na pomlad.

Prej ko bo listje z drevja odletelo, boljšemu letu se bode vse nadejati smelo.

Vinotoka če zmrzuje, pa prosinca odjenjuje.
Vinotoka deževanje, grudna vetrov divjanje.
Vinotoka velike vodé, grudna hudi vetrovi bučé.
Vreme vinotoka — daje za april poroka.

11. Listopad.

Vsi Svetniki (1.) radi prinesó kake dní vreme še lepó.
Vseh Svetnikov mraz, o Martinjem topli čas.

Kolikor ima Lenart (6.) snega na planini, toliko ga
božič ima v dolini.

Če Martin (11.) solnce íma, pride rada huda zíma.

Če Martinova gos po ledu plazi, o božiču navadno po
blatu lazi.

Dež svetega Martina, potem pa zmrzlina; pozebe ozi-
mina, pride draginja.

Sveti Martin oblačen ali meglen, pride zima voljna kot
jesen.

Za solncem sv. Martina koj pride sneg, zmrzlina; če tudi
ta dan prav dobro greje, tri dní se babje leto šteje.

Svete Cecilije (22.) če hudo grmí, dosti pridelka k letu
kmet dobí.

Svete Cecilije grmenje, plodnega leta znamenje.

Kakeršno vreme je svetega Ivana, takó po zimi, posebno
svečana.

Svete Katarine dan (25.) ne laže, če po sebi prosinca
vreme kaže.

Bodi Katarina ali kres, če je mrzlo, néti les.

Vreme sv. Katarine tudi prosinca ne mine.

Kakeršen sv. Konrada dan (26.), takšen bo tudi malone
celi svečan.

Andrejev sneg, z žitom kreg.

Listopada zmrzlina, to je svečana ne bo; listopada juž-
nina, bode svečana zmrzló.

Če mokro zemljo sneg pokrije, malo bo prida za kmetije; če pa sneg na suha pade tla, mlatič in žanjica se smejeta.

12. Gruden.

Jasno in svetlo če sveti večer (24.), letina prav dobra se rada primeri; sveti večer če oblačno, temno, žita bo prazno k letu gumnó.

O božiču (25.) za stenó, o veliki noči za pečjo.

O božiču zeleno, o veliki noči sneženo.

Sveti dan vetrovno, k letu bo sadje polno.

Če otroci nedolžni (27.) so oblačni, k letu ne bodo kruha lačni.

Ako se grudna bliska in grmí, drugo leto vetrov dosti bučí.

Božični dež uzame rež.

Božič pride, zima odide.

Če na Štefanje burja bučí, trta prihodnjič nič kaj ne obrodí.

Če vidiš rimsko cesto sveto noč čisteje sijati, dobremu letu se prihodnjič smeš nadejati.

Če zmrzlo zemljo sneg zapade, snopja bode velike sklade.

Dež in veter pred božičem, koplje jamo rad mrličem.

Dež na Štefanje obeta le malo žita prihodnjega leta.

Grom in blisk o zimskih kvatrih, huda zima bo pri vratih.

Grudna mraz in sneg, žita dosti prek in prek.

Grudna suh veter če piska, to je po navadi suho pomladi, suša po leti pritiska.

Kadar začne dan se povračati, jame i mrzleje prihajati.

Kolikor bliže božič mlaja, toliko hujši mraz prihaja.

Kolikor se ivja o božiču na vejah blesti, toliko sadja prihodnje leto na drevju visi.

Mnogo snegá, mnogo sená.

O božiču zeleno, o véliki noči sneženo.

Od božiča do sv. Treh kraljev če nastaje gosta meglá,
bode veliko nevarnih bodljajev in še drugih bolezni
domá.

Polna luna blizu božiča južno zimo nam zapriča.

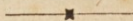
Pred božičem moča toliko ne škoduje, kakor če po
Svetkih dalj dežuje.

Prvi teden huda zima, osem tednov ne odkima.

Če zmrzlina grudna se ne otaje, še prosinca hujši mraz
nastaje.

Svetle božične noči kašte z žitom temné, temne božične
noči pa svetle kašte pusté.

Veter sveti dan obeta dosti sadja drugega leta.

Pregovori

*po nekaterih posebnih dnevih in prestopnih
praznikih v letu.*

Če se pust na solneu greje, letina se med dobre šteje.

Kakor vreme pepelnice kaže, tako tudi céli post se izkaže.

Lepo vreme cvetne nedelje rodovitno letino pripelje.

Véliki petek če dežuje, suho leto napoveduje.

O véliki noči če deží, kosec suhe bilke le kosí.

Lepo vreme o véliki noči, dobra letina že tedaj napoči.

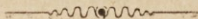
Lepo vreme praznik Vnebohodá,

Potem dosti klaje, da se prodá;

Če pa tega dne rosí,

Je še za potrebo ní.

Ako je jasno sveto Telo, letina bo dobra, vino sladko.

Književnost.

Pregovore, prilike in reke nabirali so: Bile, Erjavec, Gorenjec, Krempel, Kurnik, Mihelič, Sušnik, Škrljev, dr. J. Zupan, Železnikar in drugi.

Dasi je bilo dokaj nabirateljev pregovorov, vendar ni nobeden dal kake večje zbirke med ljudi. V. Kurnik je namerjal izdati tako zbirko pregovorov (glej „Glasnik“, l. 1866., str. 193.). Zakaj omenjena zbirka ni bila tiskana, ni mi znano. O smrti Kurnikovi je bilo čitati v slovenskih novinah († 3. oktobra 1886 v Ljubljani), da je Kurnik ostavil nad tisoč pregovorov, kar pa ni res. Tudi V. Urbas je napravil svoje dni zbirko slovenskih pregovorov ter jo ponudil „Matici Slovenski“, toda pokojni dr. J. Bleiweis ni ugodno rešil njegove ponudbe.

Bile, J. — Národne prislovice iz Bistriške doline. Novice 1857., str. 339.

Narodni pregovori. Nabral v notranjski Bistrici. Glasnik 1859, str. 86.

Narodni pregovori. Novice 1860, str. 142.

Erjavec, Fran. — Narodni pregovori. Glasnik 1858, str. 23.

Iz popotne torbe. Letopis Matice Slovenske za leto 1875.

Na stranéh 226—228 našteva nekaj prislovic in rekov, ki jih je slišal med narodom.

Freuensfeld, Jos. — Narodno blago s Štajarskega VIII.

Reki in pregovori. Kres 1886, str. 272.

- Gorenjec, Lav.** — Pregovori. Kres 1861, str. 66.
Pregovori. Kres 1881, str. 306. Ti pregovori so nabrani v Beli krajini.
- Krempel, A.** — Prislovice štajarskih Slovencev.
Novice 1844, 1846, 1847 in 1848.
- Kurnik, V.** — Prislovice in pregovori. Cvetje slovanskega národa. A. Janežič. 1 knjiga. V Celovcu 1852, str. 85—91.
Slovenski pregovori. Glasnik slov. slovstva. 1854, str. 75—76.
Pregovori. Prijatelj 1855, str. 31—32.
Katica slovenskih pregovorov. Glasnik 1859, str. 108—110.
Slovenski pregovori. Rokopis v zapuščini.
Slovenska Bčela. 1852.
- Levstik, Fran.** — Zbirka slovenskih pregovorov iz leta 1592. Ljubljanski Zvon 1882, str. 562—564.
V tem spisu je dokazal Levstik, da pregovori, objavljeni po P. pl. Radiču, niso slovenski, nego hrvaški.
- Majar, Matija.** — Pravila, kako izobraževati ilirsko narečje i u obče slavenski jezik. V Ljubljani, Jožef Blaznik natisnil. 1848.
Ta knjiga obsega na stranéh 97—101 slavjanske izreke, na stranéh 101—129 pa slavjanske pregovore, med temi mnogo slovenskih, seveda tu in tam po „slavensko“ prikrojenih.
- Metelko, Fran.** — Lehrgebäude der slovenischen Sprache im Königreiche Illyrien und in den benachbarten Provinzen. Str. 275—280.
- Mihelič, J.** — Kranjski pregovori. Adagia Carniolica. Ms. 4°. c. a. 1780.
P. Marcus v svoji Bibl. Carn. Kaj je iz te zbirke postalo, ne vemo. Takó piše P. J. Šafařík v knjigi: „Geschichte der südsl. Literatur“ 1864, str. 72.
- Pleteršnik, M.** — Dva zvezka rokopisa, ki ga je našel med gradivom za Wolfov slovar. V obeh zvezkih je 460 pregovorov. Podučljivi pregovori. Novice 1860, str. 195, 196.
- Potěpan J. Škrljev.** — Pregovori in reki notranjski. Novice 1873, str. 404.
- Radics, pl. P.** — Zbirka slovenskih pregovorov iz leta 1592. Kres 1882, str. 332.
V tem spisu navedene pregovore (17) našel je R. v Megiserjevi knjigi, zvaní „Paremiologia“, kateri pa niso slovenski. Glej spis g. Fr. Levstika.

- Sket, Jakob dr.** — Kitica slovenskih pregovorov. Slov. Sprach- und Uebungsbuch. Klagenfurt, 1885, str. 229—230.
- Skuhala, J.** — Narodni pregovori. Koledar družbe sv. Mohora za leto 1887., str. 78—79.
- Sušnik, Bl.** — Národní pregovori. Glasnik 1858, str. 156. Národní pregovori. Glasnik 1859, str. 54, 166.
- Učiteljski tovariš 1861. Slovenski pregovori, str. 131—133.
- Urbas, V.** — O pregovorih in prilikah, seosebno slovenskih. Novice l. 1869, 1870, str. 313, 320, 329, 430.
- Vraz, St.** — V národnem blagu, nabranem po Vrazu med narodom, katero ima „Matica Slovenska“, nahajajo se neki tudi pregovori.
- Zupan, dr. Jakob.** 500 slovenskih pregovorov. Beilage zum Illyr. Blatte Nr. 11. d. 17. März 1832. Porabil sem tudi Zupanov rokopis, ki ga hrani ljubljanski Rudolfinum. Iz rečenega rokopisa sem prepisal vse pregovore in reke, ki niso bili prej priobčeni.
- Slovenski pregovori. Novice 1849, str. 71. Slovenski pregovori. Novice 1848, str. 64, 68, 72, 116, 166, 182 in 220.
- Železnikar, J.** — Pregovori. Glasnik 1859, str. 181.
- Žnidaršič, Jakob.** — Pregovori in reki. Letopis „Matice Slovenske“ za leto 1882. in 1883., str. 371—373.

Vremenski pregovori.

- Cegnar, Fr.** Narodne drobtine. Glasnik 1858, str. 172.
- Ripšl, dr.** — Vremenska prerokovanja. Slov. Gospodar 1872, str. 11, 21, 40, 61, 85, 134, 153, 180, 203, 226, 254.
- Stoletna Pratika devetnajstega stoletja od 1801—1901. V Ljubljani 1880.
- Ima na stranéh 160—177 vremenske pregovore.
- Vrtec 1878. Ima v vsaki številki „Kmetška vremenska prerokovanja“ za isti mesec.

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V KRANJU

5431